

Sari Hyytiäinen 11/07/2024

Padlet

Iloa ja intoa lukemisen ja kirjallisuuden opetukseen: J.S. Meresmaa (2.12.2024)

SARIHYYTIÄINEN 12/2/24 3:27ILTAPÄIVÄ

Keskustelu: peruskoulu

Mitkä uudet kirjallisuuden genret tai trendit voisivat olla hyödyksi opetuksessa ja millä tavoin niitä voisi käyttää?

0 19

Leija Kuuranhalla 12/2/24 6:55ILTAPÄIVÄ
Enorannan Maailman tyttäret (ylöspäin eriyttäminen, utopia)

Leija Kuuranhalla 12/2/24 6:56ILTAPÄIVÄ
Luokkasarjoja toimivat hyvin teokset, joista on ns. normikirja ja selkokirja samassa laatikossa. Esim. Punainen kuin veri ja Naakkamestari

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:18ILTAPÄIVÄ
"Olen myös teettänyt esineiden kautta genretarinoita ryhmissä, lisäksi oppilaat tekevät genryhmytyöt, joiden jälkeen käsittelemme erilaisten tehtävien kautta genrejä vielä syvällisemmin, esim. luumme novelleja (Satu Tammela)

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:19ILTAPÄIVÄ
Meillä opiskellaan genret äikkä-hissan yhteydessä, jolloin ryhmissä tutustutaan yhteen genreen paremmin ja tehdään siitä monimediainen esitys muille. Lisäksi koska hissan puolelta samaan aikaan käsitellään toista maailmansotaa Suomessa,

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:20ILTAPÄIVÄ
"Ysit lukivat meillä tänä syksynä elämäkertoja, ja itse yllätyin, kuinka paljon rikollisista kertovia kirjoja valittiin - eli true crime näyttää iskevän." (Reetta Titoff)

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:21ILTAPÄIVÄ
"Generromaaneista on mukava tehdä jakson lopuksi kirjatrilierit. (Esim. iMovien traileripohjat sopivat tähän mainiosti -> kaksoistunti riittää."(Tanja Salo)

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:21ILTAPÄIVÄ
"Meillä on koe genreistä, luetaan genrekirja lukupiirissä ja luetusta tehdään porukoissa podcast." Elina

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:22ILTAPÄIVÄ
"Joinain vuosina olen teettänyt kaselle genreportfolion." (Essi Lähteenmäki)

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:23ILTAPÄIVÄ
"Seiskoilla: Opiskellaan ensin sarjakuvamaania genrenä, luetaan sitten eri sarjisromaanit (ei -alumeita) ja laaditaan niistä lopuksi PP-esitykset. On ollut pidetty jakso." (Tanja Salo)

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:25ILTAPÄIVÄ
"Linnea Kuuluvaisen Metsän peitto! Malliesimerkki siitä cli-fistä" (Jasmin Kinnunen) Moni mainitsee, että Metsän peitto eriyttää ylöspäin, saattaa olla vaikea monelle yläkoululaiselle.

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:26ILTAPÄIVÄ
Gangsterin poika ja Greipinkeltainen tulevaisuus ovat hienoja selkokirjoja :) Satu Tammela

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:26ILTAPÄIVÄ
Älä unohda minua -sarjakuva ja Greipinkeltainen tulevaisuus -selkokirja. Hyvä kirjapari! Anne Muhosen teokset.

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:30ILTAPÄIVÄ
genreistä lautapelit (aikaa kuluu noin 4 X 45 min + seuraavalla kaksoistunnilla pelattiin pelejä)

Minna Ansala 12/3/24 2:11ILTAPÄIVÄ
Säeromaanit ovat käytännöllisiä nuorten kanssa koulussa luettaviksi ja käsiteltäviksi. Sisältävät painavaa asiaa, mutta ovat nopeakkoja lukea. Toimii monilla myös selkokirjoina. Heartstopper-sarjakuvasarja trendi kuvanlukemista on myös hyvä harjoitella tekstin lisäksi.

Marjaana Niiranen 12/3/24 7:35ILTAPÄIVÄ
Nämä luontosuhdekirjat ovat kiinnostavia, pitää itsekkin perehtyä enemmän. Esim. Harmaja luode 7 ja Bengtskir itä 8 on myös kiinnostava ympäristötietoa. Säeromaanit toimivat monessakin, lyriikassa / selkoki tykännee! True crime kiinnostaa monia nuoria, ehkäpä sekin innostaa lukemaan ja herättelee pohtimaan. Selkokirjoista olen itse hyvin iloinen, miten paljon on saatu uusia huippuja selkokirjoja s2-oppilaille ja hei

Maiju Korkealaakso 12/23/24 10:47AAMUPÄIVÄ
Olen samaa mieltä, että säeromaaneita voisi hyödyntää enemmän oppilaiden kanssa. Toki ne voivat olla haastavia sellaisille oppilaille, jotka eivät lukemisessa niin vahvoja, koska jonkin verran jää rivien väliin ymn kulttuuriin teosten avulla. Nuorten elämät eroavat niin toisistaan ja olisi mielenkiintoista pohtia mitä yhteistä ja eroavaisuuksia nuorten elämässä on. Koen, että nuorten kirjat olisivat tähän hyvä väylä. Sarjakuv kanssa ja lukemisesta tulee kivaa.

Sanna Kaunisto 1/3/25 11:41AAMUPÄIVÄ
Olin hyvin innostunut J.S. Meresmaan luennosta. En oikein osaa ajatella ottavani jotakin uutta kirjallisuuden lajia kaikkien tutustuttavaksi, vaan enemmänkin koen, että opettajana minulla on nyt entistä enemmän heti luennon jälkeen kollegan kanssa työpaikalla käydä upean keskustelun romantasiasta ja cottagecoresta, jotka olivat minulle termeinä ihan uusia, mutta kirjoja tuttuja. Opinkin itse luennolla paljon uusia käsit nimet saattavat olla oppilaille tuttuja sarjoista tai netistä, ja pystymme puhumaan paremmin ns. samaa kieltä nyt kun minäkin tiedän, mikä on YA tai true crime tai chillimittari (no ok, osan tiesin ennalta). Kevään käsitteitä otakaan vielä opetuksen kohteeksi. Olen saanut joitakin oppilaita kookutettua selkokirjojen avulla lukemiseen ja säeromaani on ollut luonteva jatkumo, kun luottamus omaan pärjäämiseen lukijana on ka nimetä säeromaanin mielikirjallisuudekseen lukemista käsitellessä kirjoitelmassa. Onkin ilahduttavaa, kuinka selkokirjojen ja säeromaanien valkoima kasvaa koko ajan ja uutta vinkattavaa löytyy aina vain enemmän

Vilhelmiina Tuominen 2/3/25 5:38ILTAPÄIVÄ
Kaikki esittelystä olleet uudet genret voivat sopia jollekin lukijalle. Nykyään pitää olla todella tarkkana, kenelle minkäkin teoksen antaa luettavaksi. Esim. seksuaalivähemmistöjen näkökulma kirjassa voi olla joillek oppilaille, lainaan aina mahdollisuuksien mukaan myös selkoversion. Näin heikommat lukijat ja S2-oppilaat pääsevät keskustelemaan samasta teoksesta koko luokan kanssa. Usein selkoversion lukeneet pitävät ki Minuutin mittainen ikuisuus ei oikein avaudu, jos tulkintataidot ovat heikot.

Mari Nurmi 2/7/25 7:43ILTAPÄIVÄ
Minulla on ollut tapana aloittaa genretehtävät pikatreffeillä perinteisten genrekirjojen kanssa. Mukana on aina ollut myös selkokirjoja jokaisesta genrestä. Välillä sitä itsekkin yllättyy, mikä genre kehenkin vetoaa ja myös uusia genrejä. Jakson aikana myös luetaan jokin genrekirja ja niistä pidetään kirjavinneet. Valinnan varaa on niin paljon, joten toivon, että jokaiselle löytyy sopiva kirja.

SARIHYYTIÄINEN 12/2/24 3:27ILTAPÄIVÄ

Keskustelu: lukio

Mitkä uudet kirjallisuuden genret tai trendit voisivat olla hyödyksi opetuksessa ja millä tavoin niitä voisi käyttää?

0 18

Marja 12/2/24 6:51ILTAPÄIVÄ
Sarah Crossanin säeromaani Yksi on ollut suosittu ja mielenkiintoinen

Kallunki Hanna 12/2/24 6:53ILTAPÄIVÄ
Poikia on innostanut true crime. Ovat valinneet niitä, kun on saanut vapaasti valita.

Iida Ruonala 12/2/24 6:55ILTAPÄIVÄ
Meillä on perinteisesti luettu Äli-opintojaksossa genrekirja, ja tarjolla on ollut dekkareita, fantasiaa, kauhua, nuortenromaaneja ja chick lit -kirjallisuutta. Tästä luennosta saamme varmasti ideoida vähän tuoreempiin ja tarkempiin genreluokitteluihin ja siten myös useammalle osuvampia kirjavinneitä.

Katri Kauppinen 12/2/24 6:56ILTAPÄIVÄ
Muutamat innostuivat romantasiasta Älm1-opintojaksolla. Genre oli tullut booktokissa vastaan ja siksi kiinnosti. Kannattaisi hyödyntää booktokin trendejä luultavasti enemmänkin.

Reetta Kautto 12/2/24 6:59ILTAPÄIVÄ
Itselle tuli paljon uutta asiaa. Tuntuu, että opiskelijat ovat paremmin näistä perillä. Etenkin booktokin trendit näkyvät silloin, kun opiskelijat saavat itse valita luettavaa.

Tulisi varmaan hyödyntää niitä enemmän, sillä ne tuntuvat kiinnostavan.

Elina Pyöli 12/2/24 7:00ILTAPÄIVÄ

Ä15+6+7-opintojaksolla luetutan kolme kirjaa, joista yksi on sarjakuvaromaani. Haluan, että kaikki pääsevät tutustumaan sarjakuvaan ja analysoimaan sitä. Sarjakuvaa on kuitenkin pari kertaa ollut myös lukutaidon yo-kokeessa analysoitavana.

Katriahokas 12/2/24 7:00ILTAPÄIVÄ

Meillä oli mahdollisuus päästä kuuntelemaan ison kirjallisuustapahtuman ulkomaisia true crime -kirjailijoita, joka selvästi innosti tutkimaan lajia. Koulumme ympäristö Brysselissä tarjoaa inspiraatiota sarjakuvaan ja sarjakuvaromaani on ranskankielisten oma juttu.

Iida Ruonala 12/2/24 7:00ILTAPÄIVÄ

Ä14-opintojaksossa opiskelijat voisivat perehtyä erilaisiin uusiin genreihin ja valmistautua esittelemään niitä toisilleen. Lisäksi opettaja voisi tarjota lukunäytteitä maistiaiseksi esitellyssä olevista genreistä.

L Nurmesniemi 12/2/24 7:01ILTAPÄIVÄ

Kyllä, tosi mielenkiintoisia tietoja uusista kirjallisuuden genreistä, joista juuri säeromaanit ovat nuorille helposti lähestyttäviä. Myös autofiktiota luetaan joillain opintojaksolla. Niiden yhteydessä on hyvä pohtia faktaa ja fiktion välistä suhdetta.

Katriina Koponen 12/2/24 7:02ILTAPÄIVÄ

Sisäänheittotuote kirjallisuuteen -- samanikäisten/oman viiteryhmän suositusta ei voita mikään :)

L Nurmesniemi 12/2/24 7:02ILTAPÄIVÄ

Ä14:lla voitaisiin lukea yhdessä säeromaani, josta voitaisiin tarkastella lyriikan ja proosan piirteitä.

Katriina Koponen 12/2/24 7:04ILTAPÄIVÄ

True crimestä Ä15:een lankoja median toimintatapoihin, eettisyyteen ja kertomuksellisuuteen.

Elina Pyöli 12/2/24 7:05ILTAPÄIVÄ

Säeromaani voisi madaltaa kynnystä lyriikan suuntaan ja saada opiskelijat tutustumaan myös runouteen.

Katriina Koponen 12/2/24 7:11ILTAPÄIVÄ

Ä14:ssävoisi kokeilla lukea yhdessä jonkin säeromaanin alun ja sitten vastaavaa kokeilemaan luovan kirjoittamisen harjoituksena.

Elina Pyöli 12/2/24 7:14ILTAPÄIVÄ

Feelgood-kirjallisuudellakin voisi olla paikkansa: maailma on nykyään synkkä paikka, ja nuorilla on paljon ahdistusta, joten tämä laji voisi tarjota toivon pilkahduksia.

Katriina Koponen 12/2/24 7:17ILTAPÄIVÄ

True crimen eettisyyttä voi tutkia myös aiheesta kirjoitettujen lehtijuttujen kautta, kun kaikki eivät lajia raakuuden takia voi lukea. Autofiktion (ja elämäkertojenkin) kohdalla kyse samoista eettisyyden kysymyksistä: saako oikeista ihmisistä kirjoittaa ja miten, miten muut henkilöt roolitetaan, mikä olisi tarinan toinen puoli jne.

Grateful Owl 12/18/24 12:03ILTAPÄIVÄ

True crime -kirjallisuus voisi olla lukiolaisabeille järjestettävällä kirjallisuuskurssilla mukana. Rikos kiinnostaa. Youtube-kanavalta voisimme katsoa true crimeä ja sitten valita sopivaa rikoskirjallisuutta kurssille: dekkareita, fantasiaa ja jännittävää kirjallisuutta. Romaani Angie Thomasin "Betonirususta" voisimme lähteä liikkeelle, sillä se on "Se viha, jonka kylvät" -romaanin itsenäinen esiosa. True crimen aihepiirit ovat rankkoja, mutta niin on nykypäiväkin, jota romaaniin jäljittävät. Mukana on väkivalta- ja huumerikollisuutta. Kirjan päähenkilö on lukiolainen, josta tulee yllättäen isä ja joka äidin masennuksen vuoksi joutuu ottamaan vastuun vauvasta. Kirjassa on hyvä juoni, joka pitää otteessaan cliff hangereiden avulla. Temaattisesti siis mukana on vastuun ottamista, oikean ja väärän erottamista sekä väkivallan kierteestä irtautumisen vaikeutta. Myös ruotsalaisen kirjailija Greeven teos käsittelee rikollisjengistä irtautumisen vaikeutta. Kirja on ilmestynyt vastikään ja se sopisi myös kirjallisuuskurssillemme. Ruotsissa hyvin nuoret ajautuvat jengeihin ja rikollisuuteen, mutta meilläkin poliisi puhuu esijengitymisestä Helsingin ja Vantaan alueilla. Se innoittaa jengejä tekemään rikoksia toisiaan ja muita kohtaan. Aihepiiri kiinnostaa nuoria kirjallisuuskurssilla.

Sari Hidén 1/7/25 6:18ILTAPÄIVÄ

Feelgood-kirjallisuus voisi tuoda iloa, valoa ja jaksamista lukioon.

⇒ **SARIHYTYIÄINEN** 12/2/24 3:28ILTAPÄIVÄ

✦ **Keskustelu: ammatillinen koulutus**

Mitkä uudet kirjallisuuden genret tai trendit voisivat olla hyödyksi opetuksessa ja millä tavoin niitä voisi käyttää?

♡ 0 7

Kaisa Jänis 12/2/24 6:52ILTAPÄIVÄ

Nuorten ryhmässä sekaisin äidinkielen ja S2:n opiskelijoita, joten on luettu paljon selkokirjallisuutta, joka sopii kaikille. Säeromaanit voisivat ilmapina olla myös hyvä vaihtoehto.

Kaisa Jänis 12/2/24 6:54ILTAPÄIVÄ

Jos yhdellä sivulla on vähän tekstiä, se voisi olla "myyvä" ratkaisu opiskelijoille. Myös kuvitus houkuttelee. Mm. vanhan Noidan käsikirjan tyyppiset ovat kiinnostaneet.

Kaisa Jänis 12/2/24 6:57ILTAPÄIVÄ

Steam punk voisi periaatteessa kiinnostaa tekniikan opiskelijoita, mutta hiukan pohdittiin, vaatiiko tämä genre liikaa tottumattomilta lukijoilta. Visuaalinen maailman on tässä genressä hieno, mutta jos se pitääkin kuvitella itse vain tekstin kautta ilman muuta tukea, onko haaste liian iso?

Kaisa Jänis 12/2/24 6:58ILTAPÄIVÄ

True crime kiinnostaa etenkin poikia. Vankilapodcastit ovat ainakin suosittuja.

Kaisa Jänis 12/2/24 7:02ILTAPÄIVÄ

Urheiluelämäkerrat ja nykyajan sankaritarinat ovat suosittuja (vaikka nämä nyt eivät tähän genrekatsaukseen kuuluneetkaan).

Kaisa Jänis 12/2/24 7:12ILTAPÄIVÄ

Käytiin keskustelua siitä, että lastenkirjat ovat monille myös mieluisia ja että useammilla opettajilla oli kokemusta myös niiden käytöstä opetuksessa.

Sari Hyttiäinen 12/2/24 7:24ILTAPÄIVÄ

Bryan Talbott

⇒ **SARIHYTYIÄINEN** 12/2/24 3:28ILTAPÄIVÄ

✦ **Kotitehtävä:**

Tutustu johonkin sinulle entuudestaan ootoon tai vieraaseen lajityyppiin ja pohdi, mitä annettavaa sillä voisi olla paitsi pedagogisesti, myös lukuinnon herättämisen kannalta.

♡ 0 92

katriahokas 12/2/24 6:53ILTAPÄIVÄ

Lukiolaisten kanssa syventävillä osuuksilla voisi tehdä laajempaakin lajitutkimusta. Itse asiassa true crimen kansainvälisiäkin nimiä olimme kuuntelemassa kotimaisen Tuomaisen lisäksi, ja se innosti lajiin. Toisaalta tätä lajia on media pullollaan ja laji saattaa olla ahdistavaa. Nykykirjallisuuden kohdalla lukiolaisten kanssa käsittelemme näitä uusia tuulia. Kahdeksaluokkalaisten materiaali yläkoulussa antaa näytteitä perinteisimmistä lajeista, josta voisi oppilaiden kiinnostuksen mukaan tehdä syväsuukelluksia uudempiin lajeihin. Lukuintoa lisää aina se, että oma laji löytyy pakolla luettavan ohkeen. Oli todella hyvä kooste muuten tämä luento. Toivottavasti saamme slidet.

katriahokas 12/2/24 7:01ILTAPÄIVÄ

Selkokirjallisuus on monikielisessä ympäristössä aina läsnä.

katriahokas 12/2/24 7:03ILTAPÄIVÄ

Säeromaaniin aion tarttua ja miettiä sitä luovan kirjoittamisen tehtävänä.

Laitinen Aili 12/2/24 7:05ILTAPÄIVÄ

Mieluummin kuin että aloittaisin itse tutustumalla johonkin uuteen kirjallisuudenlajiin, haluaisin lähestyä asiaa siten, että kasiluokkalaisten kanssa perinteisempien genrejen jälkeen käsiteltäisiin näitä uudempia lajeja vaikkapa siten, että oppilaat tutustuisivat niihin pienissä ryhmissä ja esittelisivät toisilleen – ja samalla sitten minullekin. 😊 Tässä voisi hyödyntää sitä, millaisia kirjallisia kiinnostuksenkohteita ja harrastuneisuutta luokan oppilailla jo valmiiksi on, jolloin nämä pääsisivät käyttämään asiantuntemustaan. Samalla voisi toivoa, että joku lukemisesta vähemmän innostunut löytäisi jotain erityisen kiinnostavaa näistä uudemmista alalajeista. Yhdessä voitaisiin myös tutkia bookstagramia ja booktokia.

katriahokas 12/2/24 7:13ILTAPÄIVÄ

Komppaan myös edellisen Allin ajatusta.

Reetta Kautto 12/2/24 7:16ILTAPÄIVÄ

Hyvä idea, että opiskelijat esittelisivät toisilleen näitä uusia lajeja. Uskon, että opiskelijat innostaisivat toisiaan paremmin kuin opettaja. Alkuun voitaisiin toki ottaa yhdessä selvää eri lajeista, ja jokainen voisi sitten valita mieleisensä teoksen uusien genrejen joukosta.

Satu Grip 12/2/24 7:23ILTAPÄIVÄ

Uudet lajityypit kiinnostavat! Oppilaat voisivat valita laajemmin genreluettavaa. Tehtävänä olisi tunnistaa esim. romantiikkaa. Mikä teoksessa on romantiikkaa, mikä fantasiaa? Minusta on tärkeää, että oppilaat oppivat ajattelemaan, että genretyypit sekoittuvat helposti, koska usein pohtivat sitä, mihin genreen kirja kuuluu. Maailma ei ole mustavalkoinen! :)

Suvi Koskela 12/2/24 7:30ILTAPÄIVÄ

Luen paljon kirjoja eri genreistä. Olen kuitenkin juuri alkanut lukea rakkauskirjaa, mitä teen nykyään todella harvoin. Olen itsekin nuorena ja nuorena aikuisena lukenut rakkauskirjoja ja viime aikoina pohtinut juuri sitä, miksi ne eivät enää näin keski-ikäisenä innosta.

Juuri pidetyistä genre-esitelmien tekemisen yhteydessä kävi ilmi, että molemmissa kahdessa kasiluokassani on rakkauskirjojen ystäviä. Onkin tärkeää, että rakkauskirjoja ei väheksytä tai pidetä heikompiarvoisena kuin muut genret. Sen anti onkin se, että rakkauskirjoista kiinnostuneet saavat mieleistä luettavaa. Se voikin innostaa jotakin lukemaan eli herättää lukuintoa. Se on kuitenkin aiheena sellainen, että kiinnostaa yläkouluikäisiä.

Tanja Salo 12/2/24 7:30ILTAPÄIVÄ

Tällä hetkellä ylöspäin eriyttävänä kirjasarjana meidän yläkoulussa toimii Mikaman Taikuri ja taskuvaras -romaanilla alkava trilogia. Olen lukenut itse sarjasta vain ensimmäisen teoksen, joka on melkoinen genrehybridi. Mukana mm. steampunkia, joka on itselleni melko vieras kirjallisuudenlaji. Mietin, voisiko tätä teosta tutkia miljöön näkökulmasta (1800-l. Helsinki) ja toistaalta steampunkina. Tehdä ikään kuin pienoistutkielma sillä aikaa, kun suurin osa porukasta lukee helpompia genrekirjoja tehden ehkä pienempiä tehtäviä. Täytyy jatkaa pähkimistä!

Maarika Toivonen 12/2/24 7:30ILTAPÄIVÄ

Säeromaani kiinnostaa. Vähän mietin, miksi kutsua sitä genrekirjaksi (sama ongelma selkokirjan kanssa). Romaanejahan kuitenkin yhdistää ennen kaikkea muoto, ei oikeastaan mikään muu. Lukemistani säeromaaneista osa on taiteellisempia, osa suoraviivaisempia, ja aiheet vaihtelevat aika lailla, tosin ihmissuhteista on tavalla tai toisella kaikissa lukemissani ollut kyse. Lukuinnon herättäjänä nämä toimivat hyvin, sillä ovat nopealukuisia. Kun oppilaan saa tarttumaan säeromaaniin ja hän huomaa etenevänsä kirjassa vauhdilla, käsitys itsestä hitaana ja heikkona lukijana murtuu.

Luetutin juuri J.S. Meresmaan Dodon kasiluokkalaisten luokkasarjana, ja ihan mahtavaa oli nähdä, että useampi heikohko lukija sai sen luettua ja kasvoilla oli tyytyväinen ilme oppilaan painaessa kirjan kiinni. Koulussamme on tapana luettua yksi luokkasarja vuodessa, ja varmasti toistekin tartun säeromaaniin.

Katriina Kivinen 12/2/24 7:33ILTAPÄIVÄ

Minä sain sellaisen idean, että pyydän kirjaston väkeä hankkimaan eri genreä edustavia ya- ja na-kirjoja. Käymme oppilaiden kanssa valitsemassa luettavaa, ja oppilaat saavat itse esitellä lukemansa teoksen muille vinkkauksena. Näin saamme toiv. myös perinteiset genret (rikos-, fantasi-, kauhu- jne.) esittelyihin mukaan. Toimisikohan kaseille?

Leija Kuuranhalla 12/2/24 7:36ILTAPÄIVÄ

Katriinan mainitsema lähestymistapa kiinnostaa minuakin. Kirjastossa osataan varmasti auttaa ja löydetään sopivia teoksia.

Satu Kurvinen 12/3/24 10:49AAMUPÄIVÄ

Uudet lajityypit kiinnostavat, ja lisää niitä jatkossa kyllä opetukseeni. Oppilaat voisivat valita luettavaksi myös jonkin uuden lajityypin, kun käsitellään genrejä. Nyt olemme pysyneet perinteisissä.

Mari Teinilä-Achrén 12/3/24 10:56AAMUPÄIVÄ

Ammatillisella puolella ei paljon lueta kaunokirjallisuutta, mutta jotain sinnekin olisi mukava sujauttaa. Säeromaani olisi ehkä muodon perusteella houkuttelevin vaihtoehto ja tietenkin true crime -teokset voisivat upota erityisesti poikiin. Meillä on hyvä yhteys kaupunginkirjastoon, joten heidän asiantuntemustaan voisi varmaan tässä käyttää hyväksi. Tiukan aikataulun vuoksi uusien genrejen esittelyn voisi hoitaa esim. speed dating -tyylillä, jolloin jokainen pääsisi edes hiukan tutustumaan eri teoksiin, varsinaisiin esittelyihin ei aika millään tule riittämään. Ehkäpä näissä uusissa genreissä piilee keino lukuinnon herättämiseen myös niissä opiskelijoissa, jotka eivät aikaisemmin ole kirjoihin tarttuneet.

Merja Salo 12/3/24 11:58AAMUPÄIVÄ

Lukiössä aikataulut ovat niin tiukat, ettei aikaa uudenslaisiin lajeihin tutustumiseen kauheasti jää. Aion kuitenkin laajentaa kullakin opintojaksolla valittavien teosten listaa

näillä uusilla genreillä. True crimea ja sarjakuvaromaania opiskelijat ovat jo itse ehdotelleet ja lukeneet. Monen lemppreita!

Leena Maunuksela 12/3/24 3:25ILTAPÄIVÄ

Olen antanut oppilaiden esitellä minulle ja toisilleen uusia ja vanhoja lajeja muutenkin. Näiden uusien lajien kanssa käsitelisin niitä samalla tavalla - etsitään tietoa, pohditaan, yhdistellään tietoa ja tutustutaan genreen eri medioissa. Luultavasti oppilailla olisi sanottavaa myös genererajoista. Moni nuori myös kokee, että aikuisten määritelmät ovat väärä. Tämän vuoksi nuoret kertomassa ja perustelemassa on itsessään jo hyvä. (Muuten: Colleen Hooverista on tullut mielenkiintoista keskustelua, jossa osa on ollut kirjojen lomoissa, osa pitänyt niitä parisuhdeväkivallan gloriointina. Tästä tuli mieleton väittely puolesta ja vastaan!)

Heli Bertell 12/4/24 8:56AAMUPÄIVÄ

Genrekirjallisuuden uusia alalajeja hyödyntäisin mieluiten lukemaan innostamisessa. Tällä tavalla sekä peruskoulun että lukion puolella opettavana potentiaalinen käytännön lähestymistapa voisi olla kirjavinkkaukset. Lukiolaiset voisivat valita aikän ensimmäisellä opintojaksolla mieluisiaan genrekirjoja, kuten juurikin true crimea ja rakkauskirjallisuutta, ja esitellä niitä kasiluokkalaisille.

Iida Ruonala 12/4/24 8:58AAMUPÄIVÄ

Lukion opintojaksoissa opiskelijat saavat jo nykyisellään valita monenlaisista kirjastoista luettavaa. Äl6-8-opintojaksossa olemme luettaneet yhden klassikon (yleensä näytelmä) ja yhden nykykirjan, ja ajattelin, että nykykirjalistaa voisi päivittää aiheiden sijaan uusien genrejen perusteella. Valinnassa tulisimme siis tutustuneeksi erilaisiin genreihin, ja jokainen lukisi itseään kiinnostavasta genrestä jonkun teoksen. Teosten käsittelyssä olisi varmasti myös genrepiirteisiin liittyviä tehtäviä, jotka valmentavat hyvin myös lukutaitotehtäviin. Lisäksi opiskelijat voisivat keskustella lukemistaan teoksista (mitä samaa esim. romantiasissa ja steampunkissa voi olla, mitkä seikat puolestaan eroavat) tai esitellä lukemiaan teoksia toisilleen. Toinen ajatus, jonka jätän hautomaan, on säeromaanimuodon hyödyntäminen luovan kirjoittamisen opintojaksossa sekä Äl4-opintojaksossa: se voisi toimia hyvin siirtymänä, kun siirrytään proosasta runouteen.

Marjo Salonen 12/5/24 12:56ILTAPÄIVÄ

Olemme saaneet tänä syksynä hankittua useita eri selkokirjoja. Ne tulevat tarpeeseen erityisen tuen oppilaille ja vieraskielisille oppilaille. Toisaalta selkokirjoissa piilee vaara. Laiskat oppilaat valitsevat helposti selkokirjan, koska haluavat päästä helpommalla. Selkokirjat eivät juuri lisää normioppilaan sanavarastoa eivätkä tue virkerakenteiden kehitystä yksinkertaisuutensa takia. Selkokirjalla on kuitenkin paikkansa, ja hyvä jos se innostaa lukemaan. Yläkoulussa oppilaan olisi kuitenkin hyvä kehittyä lukijana niin, että selkokirja jää väli vaiheeksi, ja oppilas siirtyy tavallisten selkeäjuonisten nuortenkirjojen pariin. Myös säeromaanit ovat innostaneet oppilaita lukemaan. Meillä erityisen suosittu on ollut Sarah Crossanin teos Yksi.

Saija Pynssi 12/5/24 2:08ILTAPÄIVÄ

Ajattelen, että teen Äl08:aan kevään tai ensi vuoden opintojaksoihin kirjapareja klassikko + uuden genre edustaja. Näiden pohjalta voisi joko kirjoittaa tai keskustella siitä, miten uudet genreit ovat velkaa edeltäjilleen ja minkälaisia mahdollisia intertekstuaalisia yhteyksiä edeltäjiin on. Genrepiirteiden erittelyä olisi hyvä käsitellä enemmänkin lukutaidon kannalta.

Essi Lähteenmäki 12/7/24 4:20ILTAPÄIVÄ

Olen itse lukijana paljolti "konservatiivinen jumittaja": jumiuden helposti yhteen kaunokirjallisuuden pääläjiin tai genreen ja vieroksuin dekkareitakin käytännössä siihen asti kun yliopistossa tuli ajankohtaiseksi tenttiä populaarikirjallisuuden opintokokonaisuus. Vaikka monet (kauno)kirjallisuuden lukemiseen liittyvät ennakkoluulot ovat työn ohessa karisseet, epäroin muutama vuosi sitten jonkin aikaa, kun useampi oppilas halusi lukea "Nacci" Tranbergin elämäkerran. En ollut itse lukenut kyseistä teosta etukäteen ja mietin, kuinka ihannoidun kuvan teos antaisi kohdehenkilöstään ja tämän elämänvaiheista. Tranberg oli tuolloin toistuvasti lehtiotsikoissa ja vaikutti niiden perusteella suhtautuvan tekoihinsa ylimielisen välinpitämättömästi. Suurin syy epärointiini oli tuolloin se, että ajattelin näiden oppilaiden heikon lukutaidon tason vuoksi kiinnittävän lukijassaan joka tapauksessa huomiota vain jo mediassa aiemmin esiin nousseisiin asioihin ja ominaisuuksiin. Kaiken edellä kirjoittamani jälkeen päätin maanantaisen alustuksen ja keskustelujen jälkeen etsiä luettavakseni jonkin true crimea edustavan teoksen. Löysin Kale Puonin kirjoittaman elämäkerran Satu - alamaailman rautarouva, joka oli avartava luku kokemus. Koskaan ei toki voi etukäteen tietää, miten jokin teos (nuoreen) lukijaa vaikuttaa, mutta ainakaan Alamaailman rautarouva ei anna kohdehenkilöstään idealistista kuvaa, mutta muistuttaa samalla, etteivät rikollisetkaan ole "läpimättä" ihmisiä.

Katri Kauppinen 12/9/24 2:31ILTAPÄIVÄ

Olen tutustunut eri genreihin jo aika laajasti ja yrittänyt laittaa monenlaista luettavaa lukulistoille. Dark academia oli jäänyt vähemmälle, joten luin nyt viimein Tarttiin Jumalat juhliivat öisin. Jännitys ja koulu voisivat olla ihan houkuttava ja monella tapaa herkullinen keskustelun lähtökohhta! Mielestäni genrekirjoilla on juuri se etu, jonka Meresmaa mainitsikin: ne ovat erityisesti heikomille lukijoille helpommin lähestyttäviä, koska niistä tietää jo, mitä odottaa. Romantiikassa on onnellinen loppu, dekkareissa on jännitystä ja mysteerit jne. Ne voivat helpommin herättää myös lukuimua. En väheksyisi näitä lajeja myöskään analyysin näkökulmasta. Esimerkiksi henkilöahmojen vuorovaikutussuhteet tai lajiipiirteet voivat aivan hyvin toimia analyysin lähtökohdana.

Elina Pyöli 12/11/24 3:38ILTAPÄIVÄ

Cozy & Feelgood on kirjallisuuden laji, johon en itse juuri koskaan tartu. Olen ehkä ajatellut sen olevan jotenkin liian kepeää. Siksi päätin nyt tutustua tähän.

Yllätyin siitä, että sitähan on tarjolla ihan valtavasti. Kertonee siitä, että ihmiset kaipaavat eskapismia nykyajan raskaassa maailmassa. Huomasin, että nämä kirjat ovat usein ulkoasultaan varsin houkuttelevan näköisiä värikkäine kansineen.

Feelgood-kirjallisuudellakin voisi siis ehdottomasti olla paikkansa lukiossa: maailma on nykyään synkkä paikka, ja nuorilla on paljon ahdistusta ja masennusta, joten tämä laji voisi tarjota toivon pilkahduksia. Ainakin omat kirjallistani sisältävät usein aika raskaita aiheita. Tämä laji voisi myös saada romanttista Netflix-sarjoista innostuneet opiskelijat kiinnostumaan lukemisesta.

Sanna Viitaniemi 12/12/24 2:11ILTAPÄIVÄ

Aion jatkossa tuoda enemmän esiin näitä uudehkoja kirjallisuuden lajeja lukiossa ja pyytää opiskelijoitanikin kiinnittämään niihin huomiota. Tähän mennessä en ehkä ole korostanut luettavien teosten lajiityyppäjä näin tarkasti. Itse ajattelin tarttua seuraavaksi pariin säeromaaniin, jotka luennon aikanakin tulivat esiin.

Maria Kuula ja Anna-Maria Rönkkö 12/13/24 10:42AAMUPÄIVÄ

S

Maria Kuula ja Anna-Maria Rönkkö 12/13/24 10:57AAMUPÄIVÄ

Koska säeromaanissa näkyvät sekä lyriikan että proosan piirteet, se sopii useallekin opintojaksolle. Äl4-opintojaksolla sen avulla voidaan tutkia lyriikan ja proosan ominaispiirteitä ja käsitteiden käyttöä. Äl8-opintojaksolla säeromaani käy esimerkiksi postmodernismin edustajasta. Luovan kirjoittamisen opintojaksolla kokeiltaisiin kirjoittaa säeromaania. Tämä laji on helposti lähestyttävä myös niille lukijoille, jotka karsastavat lukemista. Toisaalta se voi olla kokeneellekin lukijalle uusi genre. Se havainnollistaa hyvin kirjallisuuden lajen sekoittumista.

Hanna-Kaisa Lahti 12/16/24 12:13ILTAPÄIVÄ

Hanna-Kaisa Lahti Tutustuin nyt Dess Terentjevan säeromaaniin Freestyle. Olen joskus lukenut aiemmin säeromaaneja vapaa-aikanani ja kuullut niistä oppilaiden kirjaesityksiä. Tällä kertaa pohdin, miten säeromaani tukisi lukemiseen innostamista yläkoulussa. Tämä romaani käsittelee tanssiharrastusta ja kahden nuoren välistä ystävyyttä sekä seksuaalisuuteen liittyviä asioita. Sitä on helppo lukea ja se nostaa esille erilaisuutta pähenkilöiden kautta. Pohdittaisiin luokassa, kuinka esim. tärkeä harrastus tukee persoonan kehittymistä ja erilaisuutta voimavarana. Kuinka osa nuorista seurustelee ja osaa ei kiinnosta ollenkaan seurustelu. Paljon pohdittavia asioita nuorille.

Jonna Wiren ja Annukka Haapakoski 12/18/24 8:34AAMUPÄIVÄ

Selko-, säe- ja sarjakuvaromaanit palvelevat erityisesti sellaisia lukioimme opiskelijoita, joilla on kehittynyt lukutaito (S2- opiskelijat, lukihäiriöiset ja lukemaan totuttamattomat opiskelijat). Sarjakuvaromaaneissa kuva tukee ymmärtämistä. Säeromaanien tiivys ja selkoromaanien yksinkertaisempi kieli voivat houkuttaa lukemaan ja tarjoavat onnistumisen kokemuksia lukijana. Säe- ja sarjakuvaromaanit sopivat lukemisen eriyttämiseen: sama teos sopii monille, kun tehtäviä ja käsittelyn syvyyttä voi muokata.

Grateful Owl 12/18/24 12:14ILTAPÄIVÄ

Tutustuin lukion abien kanssa true crime -kirjallisuuteen ja tiedän monen käyneen seuraamassa true crime -kanavaa youtubesta. Luettaisiin Angie Thomasin "Betoniruusua" Se on "Viha, jonka kylvät -romaaniin itsenäinen esiosa. Aihepiirit ovat rankkoja: on jengikulttuuria ja siihen liittyvää väkivalta- ja huumerikollisuutta, mutta niin on oikeassa elämässäkin Ruotsissa ja enenevässä määrin myös Suomessa. Täällä puhutaan jo esijengitymisestä ja siihen liittyvästä rikollisuudesta. Kirjan päähenkilö on lukiolainen, josta tulee yllättäen isä ja joka äidin masennuksen vuoksi joutuu ottamaan vastuun vauvasta. Kirja on juonellinen ja luvut päättyvät kiinnostavasti cliff hangeriin. Teemoina on vastuun ottoa, oikean ja väärän erottamista sekä väkivallan kierteestä irtautumisen vaikeutta. Aihe sopii abien kirjallisuuskurssille hyvin, sillä rikos kiinnostaa. Terttu Simonen

Mervi Mutanen 12/19/24 12:47ILTAPÄIVÄ

Tarja Laatikainen ja Mervi Mutanen Säeromaanit, joihin olemme tutustuneet, sopivat mielestämme hyvin lukijoille. Säeromaanit näyttävät helpolta luettavalta ulkoasunsa vuoksi, mutta sisällöltään ja kieleltään ne eivät useinkaan sitä ole. Ulkoasu saattaa vielä oppilaan harhaan. Positiivista on se, että säeromaaneissa käsitellään tuoreita aiheita ja uusia näkökulmia nuorten elämään.

Kirsi Isoranta 12/19/24 1:11ILTAPÄIVÄ

Eija Vuorinen ja Kirsi Isoranta Äi13 valinnaisella opintojaksolla Kieli ja tekstit haltuun voisi tutustua uusiin genreihin ryhmätyönä. Kukin ryhmä tutustuu yhteen uuteen genreen (esim. romantasia, säeromaani, true crime -romaani, sarjakuvaromaani jne.). Jokainen opiskelija ryhmässä lukee eri teoksen ko. genrestä. Jos ryhmässä on heikkoja tai S2-opiskelijoita, he voivat lukea jonkun genren selkokirjoja. Ryhmän opiskelijat valitsevat esitysten perusteella kiinnostavimmat kolme teosta levyraadin tapaan.

Heidi Mankinen 12/19/24 2:01ILTAPÄIVÄ

Voisimme jollakin äidinkielen opintojaksolla (ehkä ykkösten kanssa Äi4-moduulissa) tutustua näihin uusiin genreihin, joista jokainen valitsee itselleen sopivan teoksen. Kirjat luettuaan opiskelijat voisivat pitää kirjavinkkauksia - joko luokan edessä tai videotuna. Vinkkauksen yksi osa-alue on pohtia genreä ja kuinka se näkyy teoksessa. Minulle lähes kaikki näistä olivat vieraita lajityyppisiä ja jokainen vaikutti hyvin kiinnostavalta. Tulee varmasti tämän luennon myötä tutustuttua useampaan niistä!

Riikka Mönki 12/19/24 2:27ILTAPÄIVÄ

Innostuin säeromaaneista. Luulen näiden lukemisen olevan mukava tapa innostaa myös vähän lukevia lukemaan enemmän, sillä näissä yhdistyvät mielenkiintoisesti proosa ja lyriikka. Monet mieltävät nämä mahdollisesti helppolukuisemmaksi jo silmännähdän ilmavamman näköisen tekstin vuoksi, mikä madaltaa kynnystä ryhtyä lukemaan säeromaania. Tutkaillessani tätä lajityyppiä, huomasin tästä löytyvän paljon nuorten elämään liittyviä sisältöjä, joista varmasti saisi aikaan mielenkiintoisia keskusteluita sekä kehiteltäviä luovia tehtäviä kirjasta.

Katriina Koponen 12/19/24 7:20ILTAPÄIVÄ

Säeromaaneista luettu ihana ja Runoilija X. Kokeilen Äi4:ssä luovan kirjoittamisen harjoitusta, jossa 1. Kirjoitetaan kuvaus tai toimintaa 2. Luetaan mallikohtia 3. Muokataan oma teksti säikeiksi. Tavoite huo.ata taukojen, aukkojen ja tilan merkityksiä tekstissä. Lukemaan innostamisessa voisi toimia se, että kirjoja, joista luettavat katkelmat ovat, olisi tarjolla mukaan otettaviksi. Minuutin mittainen ikuisuus ja Kuunnouso ainakin aiheiltaan dramaattisuudessaan kiinnostavia.

Susanna Hartikainen 12/20/24 10:47AAMUPÄIVÄ

Säeromaanin äänenluku on ollut uutta: meditoivaa ja helppoa, jos kirjoittaja on rytmittänyt tekstin oikein, ja nykyiset puhekieliset ilmaukset ovat tuttuja. Joskus aihe ja kuvatut tilanteet ovat opelle liian "rohkeita" lukea ääneen, mutta sitten pistänkin opiskelijoiden lukemaan loput.

Anu Reinikainen 12/21/24 4:08ILTAPÄIVÄ

Luin Dess Tretjevan säeromaanin ihana. En ollut aiemmin kuullut säeromaaneista. Teos oli nopeasti luettava, eikä sisältänyt haastavaa kielikuvallisuutta, joten voisi tuoda onnistumisen kokemuksia niille, joilla on ollut vaikeuksia lukea kokonaisia romaaneja. Säeromaanin kautta voidaan pohtia proosan ja lyriikan piirteitä/eroja, mutta myös kehittää analyysitaitoja (juoni, hlohahmot, kertoja, teema jne.). Ihana-säeromaani mahdollistaa sukupuoleen ja seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvien käsitteiden ym. käsittelyn, ja teosta voidaan siten hyödyntää myös esim. terveystiedon tunneilla.

Ieenalemilainenhonkanen 12/22/24 1:11ILTAPÄIVÄ

Cozy&Feelgood on minulle aikaisemmin tuntematon laji, johon tartuin tämän kotitehtävän mahdollistamana ja siksi, että lähiaikoina muutammat oppilaani (perusopetuksen 8. ja 9. luokkalaista) ja lukion 1. vsk opiskelijat ovat ehdottaneet käyttämäkseni kirjapalvelussa romantiikka & feelgood -luokiteltuja romaaneja lukukirjoikseen. Erityisesti perusopetuksessa näitä voisi hyvin käyttää lukuinnon herättäjinä esimerkiksi kevään genrejaksossa (8. lk).

Tanja Kiviaho 12/28/24 1:53ILTAPÄIVÄ

Kasiliuokkalaisten kanssa voisi tutustua genrekirjallisuuden yhteydessä näihin uusiin kirjallisuuden alalajeihin. Lisäksi säeromaani herätti erityisesti mielenkiintoni, koska se voisi motivoida heikompia lukijoita, joita on yhä enemmän. Selkopolkuprojektin myötä koulullemme tuli Jason Reynoldsin säeromaani Minuutin mittainen ikuisuus, johon yhteisesti tutustumalla voisi herättää kaikkien yläkoululaisten kiinnostuksen säeromaaneihin. Se tarjoaa myös hyvää ainesta pohdittavaksi ja analysoitavaksi.

Paula Riipinen 12/31/24 10:08AAMUPÄIVÄ

Uudet kirjallisuuden alalajit voisivat toimia yläkoululaisten lukuinnon herättäjänä, varsinkin säeromaanit ja Cozy&Feelgood vaikuttavat kokeilemisen arvoisilta.

Tytti Majanen 1/2/25 1:56ILTAPÄIVÄ

Olen lukenut nyt pari säeromaania. Itsestäni tuntuivat kovin kiinnostavilta. Ajattelin, että etsisin jonkin nuorille sopivan säeromaanin, ja voimme lukea sitä vuorotellen ääneen. Ainakin joidenkin ryhmieni kanssa se onnistuisi.

Anne Laamanen 1/2/25 6:12ILTAPÄIVÄ

Itseäni ovat viime aikoina kiinnostaneet selkokirjat ja säeromaanit, joista selkokirjoja olen luetuttanut silloin tällöin kaikilla ysiluokkalaissillani, kun on ollut sopivasti pari

tuntia aikaa. Varsinkin selkokirjoja hankin muutama vuosi sitten hankerahoilla kokonaisia luokkasarjoja. Oppilaat ovat lukeneet niitä pääsääntöisesti yllyttävän innostuneesti. Myös selkokirjojen ja säeromaanien kirjoittaminen kiinnostaa itseäni, minkä takia näitä ja muita uusia genrejä voisi harjoitella ensi lukuvuonna luovan kirjoittamisen opintojaksolla lukiossa, mikäli se toteutuu. Tämän lukuvuoden viimeisessä jaksossa lukion ykkösillä on moduuli 4 kaunokirjallisuuden lajeista. Silloin voisi luettuttaa ryhmissä eri genreihin kuuluvia kirjoja. Ryhmissä saisivat suunnitella tietoisikun omasta genrestä ja vinkata lukemaan kirjoja. Ensi lukuvuonna opetan melko varmasti yläkoulussa kasiluokkalaisia, joiden kanssa aion tutustua myös näihin uusiin genreihin perinteisten lisäksi. Itseäni kiinnostavat lisäksi true crime ja dark romance, joskin lähinnä siitä syystä, mikä saa ihmiset lukemaan tällaisia kirjoja. Tästä voi keskustella varmasti lukion ykkösten kanssa keväällä.

Anni Nissinen 1/3/25 12:47ILTAPÄIVÄ

Kaikki keinot oppilaiden lukuinnon herättämiseksi ja vahvistamiseksi ovat tervetulleita! Uusista lajityypeistä kiinnostaa erityisesti säeromaani, joka houkuttelee myös luovan kirjoittamisen tehtävänä. Koulumme kasiluokkalaisille on juuri sovittu kirjaston kirjajankkaus genrekirjoista, ja osasin Meresmaan innoittamana toivoa vinkattavaksi näitä uudempiakin lajeja.

Anne Eskola 1/4/25 4:52ILTAPÄIVÄ

Tämän tehtävän myötä halusin pohtia selkokirjojen ja säeromaanien hyödyntämistä yläkoulun opetuksessa. Selkokirjat ovat minulle tuttuja jo ennestään, mutta säeromaaniin tutustuin ensimmäistä kertaa. Luin J. S. Meresmaan kirjoittaman säeromaanin Dodo. Samaan aikaan luin Marja-Leena Tiaisen selkoromaanin Gansterin poika. Olin mieltänyt säeromaanin vähän samankaltaiseksi kuin selkokirjan, mutta erohan on aivan selkeä. Molemmat ovat toki helpolluisia tekstin vähyden ja selkeän asettelun osalta, mutta muuten sanavarasto, virkerakenne ja kieli kaikkienensa aivan erilaista.

Innostaui ajatuksesta tarjota säeromaaneja oppilaiden luettavaksi. Nopealukuisia, kiinnostavia tarinoita ei ole koskaan liikaa tarjolla. Säeromaaneihin voisi tutustua myös luokan kanssa yhdessä, koska ainakin lukemassani Dodo-kirjassa luvut ovat lyhyitä ja osa luvuista toimisi itsenäisinä teksteinä/runoina, joista voisi keskustella yhdessä. Selkokirjoja olen hyödyntänyt oppilailla, joille pitkän tekstin lukeminen on haastavaa. Nyt kun koulullamme on aikaisempaa enemmän selkokirjoja, on helpompi löytää sopivaa luettavaa jokaiselle. Luokkakirjana toimii hienosti kirja, josta on olemassa molemmat versiot. Kaikki voivat osallistua tasavertaisesti keskusteluun kirjasta ja heikommatkin lukijat saavat positiivisen lukukokemuksen, kun saavat luettua kokonaisen teoksen. Selkokirja on ollut joillekin oppilaille hyvä vaihtoehto myös ysillä, kun on valittava luettavaksi jokin klassikkokirja. (Tarjolla esim. Shakespearen Romeo ja Julia tai Juhani Ahon Rautatie).

Satu Tammela 1/5/25 3:27ILTAPÄIVÄ

Yläkoulussa koen, että YA-kirjallisuus ja overcross-kirjallisuus sopivat J. S. Meresmaan esittelemistä uusista genreistä hyvin kaikille. YA-kirjallisuus toki on itselle tuttu termi, mutta overcross vieraampi. Koen, että nämä genreit ovat hyviä esim. oman identiteetin, itsenäistymisen ja seksuaali-identiteetin käsittelyyn. Olen juuri lukemassa Alice Oecemanin Romaani Ilman rakkautta, ja tämä romaani sopii oikein hyvin aiheiltaan ja teemoiltaan ya-kirjallisuuteen ja overcrissiin. Sen päähenkilö Georgia on juuri aloittamassa yliopistoa ja haluaisi kokea romanttisen rakkauden tunteen, mutta ei koe ketään kohtaan näitä tunteita tai seksuaalista kiinnostusta. Romaani on hyvää luettavaa nuorelle, joka on siinä elämänvaiheessa, jolloin ei koe enää olevansa teini muttet vielä ihan aikuinenkaan. Ilman rakkautta -romaanin mahdollistaa oppilaiden kanssa hyvin keskustelut siitä, millaisia tunteita itsenäistyminen, kotoa pois muuttaminen, oman identiteetin etsintä ja seksuaali-identiteetin etsiminen aiheuttavat monille. Kirjan avulla voidaan yhdessä pohtia, mitä ajatuksia ja stereotyyppiä romanttiseen rakkauteen mietletään, mitä eri termejä seksuaalisuuteen ja seksuaali-identiteettiin kuuluu ja miten tukea seksuaalista tasa-arvoa. (Satu Tammela)

Pia-Riitta Stenberg 1/5/25 4:44ILTAPÄIVÄ

Hienoja ajatuksia täällä monella. Yläkoulun gen re-jakson suunnittelu työnalla. :) Perinteisten genrekirjojen lisäksi voisi pitää oppitunnin näistä uusista genreistä ja pyytää siihen kirjastolta vinkkausta. Myös minua kiinnostaa säeromaani ja kiitos Anne Eskolalle säeromaanin ja selkokirjojen vertailusta. Auttaa kovasti vinkkaamaan oppilaille sopivaa kirjallisuutta. Luetin luokkakirjana syksyllä Agatha Christien Eikä yksikään pelastunut ja oppilaat olivat oikein otettuja, kun saivat lukea vähän vaativamman kirjan. Eli huomaa, että usein tulee tarjottua vähän liiankin helppoja kirjoja luettavaksi, jolloin lukumotivaatio ei ehkä kasva yhtään. Nuorten rakkauskirjallisuus ei tuntunut heille aiemmin tehonneen näin hyvin. Itse en jaksaa työn ohessa lukea kovin 'raskasta' kirjallisuutta, joten jouluaiheet feelgood-kirjat olivat oikein hyvä valinta joululukemiseksi. Kirjan valinta itselle lähtee hyvin fiilispohjalta, ja mietinkin, miten pystyisi tarjoamaan oppilaille sellaista kirjallisuutta, mikä heidän fiilikseensä sopisi. Oppilaantuntemus onkin erityisen tärkeää. Ehkä kasilla vielä siis luon pohjaa erilaiselle genrekirjallisuudelle ja muistan, että kirjallisuus kehittyi kokoajan, se ei pysy paikoillaan. Eli jokin genren klassikko ei kieleltään tai aiheeltaan ehkä enää vetoa nykynuoreen vaan nämä uudet genreit ovat paikallaan. Eli vastaus kotitehtävään: jatkan tutustumista niin truecrimeen, romantasiaan, feelgood-kirjallisuuteen kuin myös säeromaaniin.

Majju Isopahkala 1/5/25 8:02ILTAPÄIVÄ

Säeromaanit ovat uusi tuttavuus itselleni. Selkokirjallisuutta on tullut jonkin verran luettua ja se onkin mainiota luettavaa erilaisilla lukijoille mutta eritoten heikomille lukijoille. Vanhan kirjallisuuden ystävänä joskus on vaikea hahmottaa, että 1800-luvun kieli ei ole kovinkaan ymmärrettävää nykynuorelle. Äänkirjapalveluiden genrejako voisi olla hyvä käydä läpi ihan opetuksessakin: mitä erilaiset genreit pitävät sisällään ja mitä luettavalta on odotettavissa.

Eija Louhisuo 1/6/25 11:20AAMUPÄIVÄ

Olen syksyn mittaan tutustunut yhä useampaan säeromaaniin ja vakuuttunut niiden lisäarvosta yläkoulun opetukselle. Erityisesti Jason Reynoldsin Minuutin mittainen ikuisuus on innostanut lukemisen pariin sellaisia oppilaita, joiden on ollut vaikea motivoitua lukemisesta. On ollut tilanteista, joissa useampi oppilas on samanaikaisesti lukenut kyseistä kirjaa omavalintaisena kirjana. Sen ansiosta oppilaat ovat yhdessä voineet pohtia ja keskustella kirjan vaikeammin ymmärrettävistä kohdista. Kokemus siitä, että saa luettua alusta loppuun pitkän paksun kirjan, on ollut monelle oppilaalle arvokas.

Kaisa Jänis 1/6/25 12:42ILTAPÄIVÄ

Cozy & feelgood oli itselleni hyvä muistutus - olen viimeksi lukenut tämäntyyppistä kirjallisuutta yli 20 vuotta sitten ja pitänyt sitä sittemmin kevyenä ja helppona hömppänä, osin aiheettomasti. Mutta nuoret tykkäävät näistä, ja ehkä tuo diaesityksessä ollut "arjen kokoisia ongelmia" on siihen merkittävä syy. Lukemista helpottaa huomattavasti, jos asiat ovat niin yleisiä (arkisiakin), että ne voisivat tapahtua myös itselle. Ja viihteellisyys ei ole ollenkaan huono asia, jos se saa jonkun ylipäänsä lukemaan.

Krista Mäki-Kala 1/6/25 1:52ILTAPÄIVÄ

True crime on itselleni vielä sangen vieras genre, koska herkkänä eläytyjänä olen karttanut liian ahdistavia rikoskirjallisuuden teoksia tehokkaasti. Tutustuminen tähän genreen olisi paikallaan siis paitsi oman lukukenntäni avartamiseksi myös oppilaiden lukuinnon lisäämiseksi. Aika ajoin joku oppilas toteaa dekkarin luettuaan, että juoni on

ennalta arvattava eikä "oikeassa elämässä kävisi noin". True crime voisi tarjota tällaisille skeptikoille hyvää viihdykettä.

Reetta Titoff 1/6/25 2:26ILTAPÄIVÄ

Tutustuin säeromaaniin - luin Elizabeth Acavedon Maata jalkojen alle -kirjan, jota kasiluokkalainen tyttäreni suosittelee. Oli hyvä teos. Keskustelimme säeromaaneista hänen kanssaan ja pohdimme, että niissä on sekä hyviä että huonoja puolia. Hyvä on se, että säeromaani on luettavissa melko nopeasti, jopa kouluolosuhteissa. Siitä voisi saada kokemuksen, että saa luettua kokonaisen, paksun kirjan ilman, että se vie ikuisuuden. Toisaalta heikon lukijan voi pelottaa pois kirjan luota juuri sen paksuus - useat heikot lukijat kun etsivät sitä ohuinta mahdollista kirjaa. Säeromaanissa ei välttämättä ole kovin helppo myöskään pysyä mukana, sillä siinä voi olla kerronnallisia aukkoja tavallista romaania enemmän. Myös kielen käytön sääntöjen venyttäminen (esim. &-merkin runsas käyttö) voi hämmentää, jos kirjoitettu kieli on itselle muutenkin vierasta. Toisaalta - jos kirja on nuorille suunnattu, siitä tuskin on haluttu tehdä kovin "vaikeaa". Säeromaani on ehdottomasti kokeilemisen arvoinen laji. Vasta kokeilun jälkeen näkee, miten se toimii.

Kati Konola 1/6/25 5:44ILTAPÄIVÄ

Minulle outoa oli steampunk, johon perehdyin Meresmaan Naakkamestarin myötä. Jostain syystä tämä teos on ollut lukematta, eikä sen selkoversiotakaan ole tullut vastaan omassa opetuksessa. Koska genre on pääosin vieras eikä vertailukohtaa ole, olisin hyvin voinut lukea teoksen ilman steampunk-määritelmää vain eräänlaisena fantasiaromaanina. Höyrykonespesifisyyden tuominen yläkoululaisille voi olla hiukkasen haastavaa, mutta toki se toimisi esim. 7. luokan historiaan yhdistettynä MOK-kokonaisuutena tai ylipäätään historiasta kiinnostuneille nuorille. Meillä on koulussa myös teknologiapainotteisia luokkia, joissa saattaisi olla oppilaita, joita muukin kuin täysin nykyaikainen tekniikka voisi kiinnostaa. Joka tapauksessa oli kiinnostavaa tutustua tähän ja ymmärtääkseni lajia paremmin, on varmasti syytä lukea joskus jotain muutakin, ihan vain vertailukohtaksi.

Kallunki Hanna 1/6/25 6:46ILTAPÄIVÄ

Lukiössä nämä uudet genret voisivat toimia nimenomaan lukuinnon herätelijöinä 1. opintojaksolla, jossa olemme muutenkin luetuttaneet humoristisia tai jännittäviä kirjoja. Muuten eivät ehkä nykyiseen opsiin oikein mahdu mukaan. Ennenhän olisi ollut nykykirjallisuuden kursseilla hyvinkin mahdollisuus tutustua näihin, mutta nykyään kirjallisuutta on niin paljon karsittu sisällöistä. Pidän itse feel good ja cozy-kirjoista, mutta olen arastellut niitä tarjota opetukseen "keyyden" tai hömpöleiman takia. Ehkäpä genre-käsitteen turvin kehtaan näitäkin laittaa lukulistalle. Steampunk oli itselleni uusi tuttavuus. Se voisi fantasiasta pitävälle upota hyvinkin. Fantasia ja scifi ovat taas itselleni vähän vieraita genrejä, niin oli kiva saada vähän vinkkejä näistä kirjoista. Fantasialle on kuitenkin oma fanikuntansa kiitos Potterien yms.

Itselleni selkokirjallisuus on melko vieras juttu. Mietin, että sitä voisi S2-opetuksessa lukiossakin käyttää osalle opiskelijoista. Pitää vaan tutustua lähikirjaston tarjontaan ja miettiä, millä kriteereillä selkokirjaan saisi tarttua.

Säeromaaneja minulla onkin ollut lukulistoilla, ja minusta niitä voi juurikin tarjota vaihtoehtona. En ehkä koko luokkaa laittaisi lukemaan sellaista.

Päivi Nikkilä 1/6/25 7:02ILTAPÄIVÄ

Päivi Nikkilä Olen jo hiukan tutustunut kasiluokkalaisten kanssa säeromaaniin, joka on heille (ja minullekin) uusi tuttavuus. Luin heille ääneen Sarah Crossanin Yksi-romaanin takakannen ja kuusi ensimmäistä sivua. Tutkimme sen jälkeen vielä yhdessä tekstin ulkoasua. (Yksi lainasi kirjan heti, koska en suostunut kertomaan juonesta enempää...) Säeromaani ei taida juurikaan olla helpompaa luettavaa, koska se on ilmapaa ja monitulkintaisempaa ainakin tällä vähäisellä kokemuksellani.

Taru Klaavu 1/6/25 7:12ILTAPÄIVÄ

Paikallinen kirjastomme saisi mieluusti suunnitella ensisijaisesti 8.-luokkalaisille suunnatun kirjavinkkauksen, jossa esitteläisiin näitä uusia kirjallisuuden lajityyppejä. Niissä on paljonkin sellaisia, joiden olettaisin kiinnostavan ainakin osaa oppilaita, esimerkiksi cozy & feelgood sekä true crime & dark romance. Nämä genret saattaisivat sopia erityisesti sellaisille oppilaille, joille lukeminen ei ole erityisen helppoa eikä mieluista. Olen jo aiemmin pohdiskellut säeromaaneja ja niiden hyödynnettävyyttä yläkoulussa mutta en nyt lähtisi suosittelemaan niitä aivan joka oppilaalle, juuri siitä syystä, että rivien väliin jää osalle ehkä turhankin paljon aukkoja. Kuinka paljon jää lopulta lukijan käteen, jos tarina on riisuttu kaikesta ns. ylimääräisestä? Myös selkokirjojen tarjoamisessa on mielestäni käytettävä melkoisesti harkintaa, jotta ei kävisi niin, että niihin alkavat tarttua - pelkästä mukavuudenhalusta - enenevässä määrin myös ne oppilaat, joilla ei ole mitään lukemiseen liittyvää vaikeutta.

Anna-Reetta Elihä 1/6/25 7:19ILTAPÄIVÄ

Itselleni säeromaanit ovat melko uusi tuttavuus. Säeromaanit voisivat toimia yläkoulussa hieman matalamman kynnyksen kirjoina, sillä tekstiä on usein vähemmän kuin romaaneissa. Toisaalta säeromaani ei ole rinnastettavissa selkokirjaan, joten opettajalta vaaditaan pelisilmää, minkä tasoinen lukija valitsee millaisenkin kirjan. Ajattelin itse tutustua erilaisiin säeromaaneihin ja ainakin esitellä 7. luokkalaisille, millaista tekstiä saadaan yhdistämällä proosaa ja lyriikkaa.

Riitta-Elina Valaja 1/6/25 8:52ILTAPÄIVÄ

Meresmaan Naakkamestari oli minulle tuttu entuudestaan. Olemme parina vuonna lukeneet sen kaside kanssa, tosin osalle se on ollut hyvin haastava. Selkokirjoja käytän opetuksessa, tosin jän miettimään luennon aikana, että voisinko vielä hyödyntää niitä enemmän. Olen huomannut, että niihin tarttuvat helposti myös ne oppilaat, joilla ei ole lukemisen kanssa haasteita. Säeromaaneja olen lukenut, mutta en ole vielä hyödyntänyt opetuksessa. Kun nyt pian aloitan lyriikan seikkojen kanssa, otan säeromaanit ehdottomasti mukaan.

Leena Rintelä 1/6/25 9:41ILTAPÄIVÄ

Säeromaanit ovat olleet minulle vieraita ja olen suhtautunut niihin aavistuksen epäillen. Yksi (Crossan) oli hyvin avartava lukukokemus - toisaalta säemuoto oli ilmapaa ja kevyttä, toisaalta säkeisiin oli saatu upotettua valtavan paljon. Puhumattakaan siitä, miten vahvat teemat ja perustavanlaatuiset kysymykset teksti toi eteeni. Pedagogisesti ajattelen, että säemuoto saattaa houkuttaa lukemaan matalammalla kynnyksellä, joskaan tiivis ilmaisu ei tarjoa helppoa luettavaa. Yhdessä olisikin mielenkiintoista perehtyä ja avata tällaista erilaisempaa genreä ja arvelen, että oppilaita tällainen uudenlainen lähestymistapa myös kiinnostaisi.

Niina Halme 1/7/25 9:29AAMUPÄIVÄ

Dess Terentjevan säeromaanin lhana avulla voisi tutustuttaa kahdeksaluokkalaisia tähän kirjallisuuden muotoon. Kyseisessä teoksessa miljööni merkitys korostuu, nuoria voisi pyytää pohtimaan tarkemmin miljööni merkitystä kirjallisuudessa/elokuvissa/sarjoissa. Tehtävänä voisi olla ryhmätyönä kirjoitustehtävä, jossa nuoret tavoittelevat säeromaanin tyyliä ja pohtisivat, miten he ottaisivat tarinakerroksensa oman kotikuntansa huomioon ja millaisia tuttuja paikkoja voisi kuvailla omassa tekstissään. Kokemukseni mukaan romantasia on monen nuoren suosiossa, siitä ja muista genreistä voisi pyytää oppilaita tekemään ryhmätyön, kuten palstan alussa ehdotettiin. Tämä työskentelymuoto toimisi varmasti erinomaisesti tässä yhteydessä uusiin lajeihin tutustuttaessa.

Emma Koistinen 1/7/25 11:44AAMUPÄIVÄ

Cozy ja feelgood -genreä olen pitänyt aiemmin enemmän kevyenä höttöinä, enkä ole ajatellut, että sillä voisi olla paikkaansa koulussa. Mutta kieltämättä jo yläkoulussa moni kokee uupumusta koulupaineiden alla. Ajattelen, että tähän genreen tutustumalla

voisi samalla puhua lukemisesta, sen hyödyistä ja tuoda sitä esille tapana palautua ja pitää taukoja. Jaksoon voisi yhdistää kokemuksellisen oppimisen: sen aikana voisi ryhmän kanssa yhdessä pohtia mukavia lukupaikkoja (tuoda luokkaan esim. tyynyjä, teetä) ja pitää lukutuokion lepoetkenä keskellä päivää. Lukemiseen voisi yhdistää myös tietoisuus- ja tunnetaitojen harjoittelua, joilla tukea keskittymistä ja hyvinvointiosaamista. Jakson voisi päättää lukemisesta ja jaksamisesta käytävään paneelikeskusteluun tai oman arjen ongelmien feelgood -tarinointiin. Lukuintoa voisi herättää tekemällä lukemisesta vähemmän suorittamista ja "pakkoa".

Henna Rangell 1/7/25 12:09ILTAPÄIVÄ

Itselleni vieraimpia genrejä olivat steampunk ja clockpunk. Niiden kautta voisi saada kirjavinkkejä nuorille tai kenties tämän genren teokset inspiroisivat tekemään esim. videovinkkauksia tai kirjatrailereita. Nämä toimisivat varmasti peleistä, historiasta, fantasiasta ja tieteiskirjoista innostuville nuorille. Lukiolaisia tuntuu kiinnostavan myös true crime, joka on taas itselleni vieras genre. Luulenkin, että näihin genreihin tutustuminen voisi avata uusia ajatuksia ennen kaikkea minulle ja avartaa minun käsityksiäni kirjallisuudesta. Nykykirjallisuutta käsiteltäessä voisi lukiossa syventää genreihin tutustumista näiden avulla. Sen sijaan, että puhuisi yleisesti vain elämäkertakirjoista tai fantasiasta, voisikin lähestyä niitä näiden genrejen kautta.

Merja Mäenpää 1/7/25 4:27ILTAPÄIVÄ

Merja Mäenpää
Turun Lyseon koulu
Runosmäen yksikkö

9. luokalla toteutettiin syyslukukauden loppupuolella lukupiiritehtävä: valittavien kirjojen joukosta saman kirjan valinneet muodostivat lukupiirin, ja kun kirja oli luettu, koulussa käytettiin aikaa lukupiirityöskentelyyn neljä tuntia. Näiden tuntien aikana saman kirjan lukeeet ryhmän jäsenet keskustelivat lukemastaan teoksesta, analysoivat sen ja suunnittelivat siitä PP-esityksen.

Haastavampien kirjojen rinnalla tarjolla oli myös useampi kappale selkokirjoja Anniina Mikaman teoksesta "Myrrys". Selkokirjan näyttivät valinneen sekä sellaiset oppilaat, joilla on lukivaikeus, kuin myös oppilaat, jotka ilmeisesti halusivat vain mahdollisimman helppolukuisen ja vähän tekstiä sisältävän kirjan luettavakseen. Vaikka aiemmin koulussa on luettu Rambot, Nörtit ja Shell's Anglesitkin, oli tämä ensimmäinen kerta, kun osa oppilaista (kaikki poikia), tuli ihan oma-aloitteisesti kertomaan minulle, että kyseinen kirja oli heistä todella hyvä ja että he olivat jo samoin tein lukeeet kirjan kotona loppuun. No, analyysit eivät kuitenkaan kovin kummoisia olleet, mutta uskon toki, että oppilaat olivat innostuneet lukemastaan ja siitä, että olivat jo piankin saaneet luettua kirjan. Myös kaksi huoltajaa kertoi Wilma-viestissään, että nyt oli poika ensimmäistä kertaa näyttänyt lukeneen koulusta annetun kirjan ahmien!

Kyseinen teos oli ensimmäinen selkokirja, jonka koskaan olen lukenut, enkä muutenkaan ole juurikaan harrastanut tämäntyyppistä genrekirjallisuutta. Aluksi minusta tuntui todella vaikealta lukea noinkin yksinkertaisista lauserakenteista koostuvaa tekstiä, mutta totuin kuitenkin selkokirjan kieleen. Ja tuosta pohjalla olevasta genrestä en ole aivan varma. Ainakin tuntui siltä, kuin olisi lukenut tavallista pidempää satukirjaa, jonka tapahtumat sijoittuvat 1800-luvun Suomeen, Kainuuseen. Jossain blogissa kyseistä kirjaa luonnehdittiinkin taidesaduksi.

Nyt ajattelen, että jatkossa Myrryksen kaltaisia selkokirjoja voisikin antaa jo seitsemännellä luokalla heti ensimmäiseksi luettavaksi, koska tosiaan Rambot ja Nörtitkin tuntuvat monelle olleen aiempina vuosina liian haastavia teoksia lukea kokonaan. Selkokirjoista on helpompi opetella selvittämään myös luetun teoksen juoni, henkilöt, miljöö ja teemat. Myrrystä luettaessa oppilaille voisi antaa myös tehtäväksi pohtia, mitä yhtäläisyyksiä oppilaat löytävät perinteisen sadun ja Myrryksen välillä.

Toisaalta uudentyyppisiä genrejä edustavia teoksia voisi lukea ja esitellä ryhmissä 8. luokalla, kun oppilaiden on tarkoitus tutustua johonkin genreen. Vinkkejä näistä teoksista voisi pyytää kirjastosta, mutta oppilaat voisivat myös itse hakea mieleistänään uudentyyppistä genrekirjallisuutta [lukemo.fi:n](#) sivustolta.

Merja Mäenpää

Hanna 1/7/25 4:55ILTAPÄIVÄ

Hanna Kotilainen Tutustuin lasten sarjakuvaromaaneihin. Sarjakuva ei muutenkaan ole minulle erityisen tuttu kirjallisuudenlaji lukuun ottamatta Aku Ankkaa ym. lapsuudessa luettuja sarjakuvia. Lasten sarjakuvia näyttäisi olevan kivasti eri genreissä. S2-oppilaiden kanssa voisin hyvin käyttää esimerkiksi Lasse-Maijan etsivätoimisto -sarjakuvia, joissa yhdessä kirjassa on useita rikostarinoita. Tekstit ovat lyhyitä ja kuva tukee ymmärtämistä. Otavan Sarjis-nimikkeen alla on ilmestynyt sekä kotimaisia että käännössarjakuvia alakoululaisille. Myös Mira-sarja vaikutti juuri sopivalta alakoulun isommille oppilaille.

Mikko Kuismis 1/7/25 6:00ILTAPÄIVÄ

Minulle steampunk on jäänyt vieraaksi. Päätin joulukuun alun Meresmaan luennon jälkeen tutustua siihen paremmin. Joululoma oli siihen otollista aikaa. Varmasti ainakin historiasta ja miksei fantasiakirjallisuudesta pitävillä yläkoululaisille genreä voisi vinkata. Tämä voisi sopia myös osaksi MOK-kokonaisuutta, jossa teemana on keksinnöt.

Virpi Julin ja Riikka Pärnänen 1/7/25 6:06ILTAPÄIVÄ

True crimea luettaisiin lukiossa jollakin äidinkielen opintojaksolla ja sen eettisyyttä käsiteltäisiin filosofian etiikka-opintojaksolla. Ainakin omalla opiskelija-aineksellamme tällainen kahden karpäsen kerralla tappaminen ja oppiainerajat ylittävä lukeminen on toisinaan kiihdyttänyt myös lukuintoa.

Marjatta Myyry 1/7/25 6:07ILTAPÄIVÄ

Meresmaan luennon ja tämän viestiketjun tekstien jälkeen minäkin olen oivaltanut, mikä ero on selkokirjalla ja säeromaanilla. Molemmat lajityypit ovat oiva lisä lukemaan innostamisessa. Kirjasto järjestää 8.-luokkalaisillemme vinkkauksen genrekirjoista. Vinkkausta laajennetaan nyt myös uusiin lajityyppisiin. Ennen vinkkausta oppilaat tutustuvat sekä perinteisiin että uudempiin genreihin ja esittelevät niitä toisilleen (ja opelle).

Sanni Laitinen 1/7/25 6:17ILTAPÄIVÄ

Ajattelin antaa seuraavalla kirjallisuuden valinnaiskursilla opiskelijoille tehtäväksi tutustua johonkin itselle uuteen kirjallisuudenlajiin. Lukemisen jälkeen jokainen voisi kertoa muille opiskelijoille ajatuksiaan kirjasta ja kirjallisuudenlajista. Lisäksi ajattelin, että voisin pyytää kirjastosta kirjavinkkausta nimenomaan uusista lajityypeistä. Itse tutustuin nyt säeromaaniin aiempaa paremmin. Se on varmasti monelle opiskelijalle melko nopealukuinen kirjallisuudenlaji, mutta ajattelen, että säeromaaneista voisi syntyä mielenkiintoisia kirjakeskusteluja.

Hanna Vierijärvi 1/7/25 8:15ILTAPÄIVÄ

Jason Reynoldsin säeromaani Minuutin mittainen ikuisuus on ollut kiinnostava ja koskettava yhdessä ääneen luettava kirja 8.-9.-luokkalaisille. Säeromaaneihin tottumaton lukija tai oppilas, joka ei vielä osaa hyvin suomea, kaipaa ehkä ainakin aluksi henkilöiden ja juonen avaamista yhteisesti, mutta tekstin toisteisuus ja hissillää kulkemisen symboliikka tuovat kyllä lopulta kaikkien ulottuville tarinan rytmin ja jännityksen.

Milla Rajakangas 1/7/25 9:03ILTAPÄIVÄ

Säeromaanit kiinnostaisivat minuakin! Haluaisin kokeilla lukea ääneen säeromaania oppilaille dokukameran kautta pysähtyen sopivissa kohdissa yhteisen tulkinnan äärelle. Yhteinen tulkitseminen on kokemuksieni mukaan oppilaille tosi palkitsevaa. Pakko vielä vinkata kirjaa, kun erikoisista genreistä ja steampunkista mieleen juolahti mainio novellikokoelma nimeltään *Hei, rillumapunk!*

Anu Virtanen 1/7/25 9:04ILTAPÄIVÄ

J.S.Meresmaan luento oli innostavaa kuultavaa. Olen tutustunut syksyn aikana muutamaa säeromaaniin (Satu Tammelan *Murtumia* ja Dess Terentjevan *Ihania*) ja suositellut niitä oppilaillekin. Molemmat teokset ovat saaneet yläkoululaisilta lukijoilta todella hyvän vastaanoton. Tulen jatkossa varmasti hyödyntämään säeromaaneja opetuksessa. En ehkä luetua niitä koko luokalle yhteisinä teoksina, koska niissä käsitellään aika rankkojakin aiheita, vaan annan kirjasuosituksina tietyille lukijoille.

L Nurmesniemi 1/7/25 9:23ILTAPÄIVÄ

Tutustuin loman aikana itselleni täysin vieraaseen genreen, steampunkiin, lukemalla Meresmaan vinkkaaman Grandville-teoksen. Selvästikin aikuisille suunnattu sarjakuvateos vei historiallisiin ympäristöihin Sherlock Holmesin hengessä. Steampunkiin ja muihin uusiin kirjallisuuden genreihin voisi tutustua esimerkiksi Älä-opintojaksolla tai luovan kirjoittamisen kurssilla. Olisi hienoa, jos saisimme jonkun kirjailijankin vierailulle kertomaan omista teoksistaan. Aion myös lisällä näiden uusien genrejen edustajia eri opintojaksojen lukuvinkkilistoille. Selkokieliset säeromaanit toimivat varmasti erityisesti S2-opiskelijoiden lukiokursseilla.

Pirjo-Riitta Krannila 1/8/25 9:14AAMUPÄIVÄ

Meresmaan luento oli todella mielenkiintoinen. Aikomuksena on tutustuttaa oppilaat näihin minullekin uusiin lajeihin ryhmätyön avulla. Fantasia on jäänyt itselle vieraammaksi lajiksi, vaikka sen piirteet ovatkin kiinnostavia. Niinpä olen nyt lukenut ja hankkinut luokkaan lisää nuorille suunnattuja fantasiaa ja romantiikkaa sisältäviä kirjoja, esim. Doyle ja Webberin Kruunun tyttäret -sarjan.

Annika Setälä 1/8/25 11:24AAMUPÄIVÄ

Säeromaania aion hyödyntää keväällä kaunokirjallisuuden päälajeihin tutustumisen yhteydessä lukion ykkösten kanssa. Dark academy oli itselleni uusi genre, mutta huomasin, että sen edustajat jo entuudestaan tuttuja. Tähän maailmaan olisi kiinnostavaa tutustuttaa myös opiskelijat, sillä esim. Harry Potterkin sisältää elementtejä tästä ja voisi toimia jonkinlaisena porttina genreen pariin. Koska rikoskirjallisuus/dekkarit tuntuvat olevan suosittuja, voisi tuota True Crimeakin käsitellä. Sen rinnalla voisi ehkäpä tehdä myös asiatekstien analysiä tarkastelemalla, miten kirjan tapausta on käsitelty mediassa.

marjasirvio 1/8/25 3:22ILTAPÄIVÄ

Tutustuin luennon innoittamana tarkemmin säeromaaneihin ja tein sellaisen havainnon, että ainakaan kaikki säeromaanit eivät sovi parhaalla mahdollisella tavalla kuunneltaviksi. Kuuntelin täältä bongatun "Minuutin mittainen ikuisuus" -säeromaanin ja vaikka olen tottunut äänikirjojen kuuntelija, kirja ei kuunneltuna mielestäni ollut edukseen. Niinpä päädyin lainamaan kirjaversioon ja tulin siihen tulokseen, että paras olisi ehkä samanaikaisen kuuntelemisen ja tekstin paperilta seuraamisen yhdistelmä. Säeromaanit sinänsä näyttävät käsittelevän kiinnostavia ja tuoreita aiheita, seuraavaksi lukulistalleni päätyivät Aino Leppäsen Luk(j)ossa ja Luk(j)ossa tokalla, joiden voisi olettaa kiinnostavan nuoria lukijoita. Itsellä on sellainen kokemus, että lapsia ja nuoria kiinnostavat kirjat, joiden päähenkilöt ovat hieman vanhempia kuin he itse. Niinpä lukioikäisistä kertovat kirjat voisivat kiinnostaa kasi- ja ysluokkalaista, kirjojen avulla pääsee ikään kuin kurkkaamaan tulevaan elämänvaiheeseen.

Johanna Tilus 1/8/25 4:19ILTAPÄIVÄ

Dark romance ei ollut itselleni tuttu uusi laji. Romantasiaa olen lukenut ja kuunnellut, mutta tätä tummaa romantiikkaa en. Kävin kirjatokista katsellessa muutamia videoita dark romancen liittyen, ja sain myös selville, että lajia ei ilmeisesti ole juuri suomennettu eikä ainakaan kaikkia teoksia mitenkään suositella nuorille jos nuorille aikuisillekaan. Tuomasin, että lukiolaisille voisi laittaa tehtäväksi tutkia romantiikkagenreä, niin tummaa kuin vaikka romantasiaakin, ja antaa tehtäväksi selvittää a) genreen kirjailijoita ja kuuluisia teoksia, b) teosten "ikärajoja" (chilien määrä?), c) mikä romantasiassa tai dark romancesa kiinnostaa. Saattaisi olla, että saisi muutaman jaksuttua lukemisen pariin tällaisella pienellä tehtävällä. Näppituntuma on, monet ovat tavalla tai toisella genrestä kiinnostuneita :)

Annukka Kinnunen 1/8/25 5:18ILTAPÄIVÄ

Annukka Kinnunen: Tutustuin säeromaaneihin Yksi, Freestyle, Ruskea tyttö unelmoi, Dodo ja Runoilija X. Säeromaanit voisivat olla monelle S2-oppilalle portti lukemiseen selkokirjojen ohella. Yhdelle seiskaluokkaiselle annoin jo lukuvinkejä ja hän tykkäsi kovasti Runoilija X:stä. Lupaavaa! Aion vinkata nämä romaanit myös muille koulumme aikanopeille.

Marjukka Pyrrö 1/8/25 5:43ILTAPÄIVÄ

Minäkin tutustuin muutamaa säeromaaniin (Sarah Crossan: Kuunnousu ja Jason Reynolds: Minuutin mittainen ikuisuus). Säeromaaneja (esim. Punapipoinen poika) on kirjastovinkkauksissa 7.- ja 8.-luokkalaisten vinkattukin aiemmin, mutten ole niitä itse lukenut. Ne oppilaat, jotka lukivat vinkkausten innoittamina säeromaanin, pitivät niistä kovasti. Eräs kiitettävä oppilas luki myös ja perusteli hyvää lukukokemustaan sillä, että mielikuvitukselle jäi paljon tilaa.

Henriikka Byckling 1/8/25 5:58ILTAPÄIVÄ

Käsittelen kasiluokkalaisten kanssa genrekirjallisuutta seuraavaksi ja ajattelin ottaa perusgenreteosten rinnalle muutakin. Paljon lukevat oppilaat ovat aika tietoisia alalajeista, koska mm. romantasia on vilahdellut heidän kirjaesittelyissään jo aiemmin. Kun itse saa valita mieleisensä genreen, lukeminenkin on mielisempää. Moni tosin mielellään tarttuu tuttuun ja kovin moni kaseistani dekkariin. Climate fiction saattaisi kirvoittaa pohtivia tekstejä ympäristön ja ilmaston tilasta. Säeromaanin olen jo aiemmin tutustunut ja joillekin oppilaille vinkannutkin mm. Terentjevaa.

Marika Läspä 1/8/25 6:00ILTAPÄIVÄ

Minua näistä genreistä kiinnostivat eniten nyt selkokirjat, sillä saimme koulullemme syksyllä selkokirjapaketit. Näihin olen nyt yrittänyt itsekkin tutustua paremmin. Osa oppilaista lukikin syksyllä kirja-arviota varten selkokirjat. Oli hienoa kuulla heidän innostuneita kommentteja, koska kerrankin olivat saaneet koko kirjan luettua ja pitivät kirjasta. Selkeästi selkokirjoille on tarvetta, ja on hienoa nähdä, että myös heikommat lukijat pääsevät niiden avulla tarinoiden maailmaan. Selkokirjoja voisin hyödyntää myös jossain yhteydessä koko luokallakin.

Saija Pynssi 1/8/25 7:02ILTAPÄIVÄ

Tutustuin säeromaaneihin kirjaston suosituslistan perusteella (ÄI08): Kirsti Kurosen Merikki ja Sarah Crossanin Kuunnousu. Varsinkin ÄI08:ssa lukiossa säeromaanit mahdollistavat ainakin sen, että opiskelijoiden luku-urakka useamman kirjan opintojaksossa on helpotus. Ajattelen myös, että säeromaaneista saa hyötyä S2-opetukseen.

Jasmin Kinnunen 1/8/25 7:22ILTAPÄIVÄ

Ekofiktio (scifin alalaji)
Luin Linnea Kuuluvaisen Metsän peitto, joka osuu hyvin tarkasti genreen kuvaukseen. Teoksessa metsä on aktiivinen toimija, joka on hyökännyt ihmiskuntaa vastaan puolustautuakseen ihmisen tuhoamista vastaan. Metsä on jossakin määrin tietoinen toimija, jota ihmiset lepyttelevät toimittamalla metsälle uhreja, eläviä ja kuolleita. Tämäntyyppinen kirjallisuus voi toimia lukuinnostajana erityisesti ympäristöasioista kiinnostuneille nuorille, jotka haluavat löytää uusia näkökulmia luonnon ja ihmisen

suhteeseen sekä tutustua vaihtoehtoihin tulevaisuuksiin. Toisaalta tämäntyyppinen kirjallisuus voi toimia myös perinteisemmästä scifistä kiinnostuneille, joita esimerkiksi avaruussekailut eivät kuitenkaan kiinnosta niin paljon. Tämä voi toimia myös polkuna genrekirjallisuuteen sellaiselle nuorelle, joka ei mielellään lue minkäänlaista genrekirjallisuutta.

Pedagogisesti ekofiktio on kiinnostava mahdollisuus käsitellä erilaisia luontoon, ympäristöön ja ilmastonmuutokseen liittyviä asioita koulussa nuoria kiinnostavalla tavalla. Tarinaan uppoutuminen ja luontoarvojen pohtiminen lukemisen yhteydessä voi olla nuorelle kiinnostavampaa (ja vähemmän ahdistavaa) kuin tiukkojen faktojen lukeminen ja opetteleminen, vaikka tietysti koviin faktoillekin on paikkansa. Kirjallisuuden avulla voidaan etäännyttää sopivasti omassa arjessakin näkyviä ilmiöitä, jolloin monenlaiset nuoret voivat hyötyä kirjallisuuden tarjoamista virikkeistä ajattelulle ja keskustelulle.

Anna Skytte 1/8/25 8:02ILTAPÄIVÄ

Otin tavoitteekseni useamman säeromaanin lukemisen, sillä ainoa kokemuksi muutaman vuoden takaa oli Sarah Crossanin Yksi. Minuutin mittainen ikuisuus ja Maata jälkojen alle saivat oivaltamaan, kuinka hyvin säeromaanien tyyli sopii esitettäväksi - Meresmaakin mainitsi yhteyden lavarunouteen.

Anne Kärki 1/8/25 9:24ILTAPÄIVÄ

Tutustuin säeromaaniin. Luin Kirsti Kurosen Pöntön, joka oli lukukokemuksena aivan upea, suorastaan pursuilevan ihana. Innostuin miettimään, millaisia tehtäviä kirjan pohjalta voisi teettää. Kirja on alle satasivuinen mutta sisältää uskomattoman paljon eri teemoja, nimenomaan nuoruuteen liittyviä asioita. Sen lukemisen jälkeen voisi käydä kirjallisuuskusteluja pienissä heterogeenisissä ryhmissä. Kirjassa puhutaan mm. peloista, haaveista ja toiveista, lapsuudesta, nuoruudesta, aikuistumisesta, täydellisyyden tavoittelusta ja vaatimuksesta, seurustelusta, seksuaalisuudesta, rajojen asettamisesta, luontosuhteesta, uskaltamisesta. Se on myös hyvin visuaalinen kirja, joten erilaiset kuvaus- tai piirustusohjeet sopisivat hyvin kirjan lukemisen jälkeen. Kirjan näkökulma on tytön, mutta mielestäni se sopii kaikille luettavaksi. Tämän lukukokemuksen perusteella uskon, että säeromaani toimisi hyvin lukemaan innostajana, koska se on lyhyt, ilmava, kevytrakenteinen genre. Varmaan jotkut lukijat innostuvat tämän nimenomaisen kirjan jälkeen listojen tekemisestä, ystäväkirjojen täyttämisestä tai kirjallisten ystäviensä miettimisestä. Näin kävi ainakin minulle.

Sanna Kaunisto 1/19/25 8:05ILTAPÄIVÄ

Olin hyvin innostunut J.S. Meresmaan luennosta. En oikein osaa ajatella ottavani jotakin uutta kirjallisuuden lajia kaikkien tutustuttavaksi, vaan enemmänkin koen, että opettajana minulla on nyt entistä enemmän tarjottavaa oppilaille, joille koetan löytää sopivaa luettavaa. Yhdelle sopii säeromaani, toinen tarvitsee selkokirjaa. Sain heti luennon jälkeen kollegan kanssa työpaikalla käydä upean keskustelun romantasiasta ja cottagecoresta, jotka olivat minulle termeinä ihan uusia, mutta kirjoina tuttuja. Opinkin itse luennolla paljon uusia käsitteitä ja niitä käyttämällä voisin ehkä kuvata jollekin oppilaalle entistä tarkemmin tarjoamaani teosta. Englanninkieliset nimet saattavat olla oppilaille tuttuja sarjoista tai netistä, ja pystymme puhumaan paremmin ns. samaa kieltä nyt kun minäkin tiedän, mikä on YA tai true crime tai chilimittari (no ok, osan tiesin ennalta). Kevään genrejakson opettamiseen sain luennolta uusia kiinnostavia esimerkkejä, vaikka en ehkä melko vakiintumattomia käsitteitä otakaan vielä opetuksen kohteeksi. Olen saanut joitakin oppilaita koukuttettua selkokirjojen avulla lukemiseen ja säeromaani on ollut luonteva jatkumo, kun luottamus omaan pärjäämiseen lukijana on kasvanut, mutta lukeminen on yhä hidasta. Oppilaat ovat osanneet jopa etsiä itse kirjastosta nimenomaan säeromaaneita ja nimetä säeromaanin mielikirjallisuudekseen lukemista käsitteellensä kirjoitelmassa. Onkin ilahduttavaa, kuinka selkokirjojen ja säeromaanien valkoima kasvaa koko ajan ja uutta vinkattavaa löytyy aina vain enemmän. Tehtävän aikana luin Anne-Maija Aallon dystopiasarjan kolmannen osan Unehdettujen kirja. Koko trilogia (Korento, Mistä valo pääsee sisään) täyttää mielestäni myös cli-fin (climate fictio) tunnusmerkit. Toisaalta niissä on mukana monipuolisia sukupuolirooleja. Nämä kirjat ovat nautinnollista luettavaa aikuisellekin, joten suosittelisin niitä yläkouluissa paljon lukeville 8. -9. -luokkalaisille ja sitä vanhemmille. Monet tämäntyyppiset kirjat vaativat paljon ajattelun taitoja.

Eva Vähätalo 1/26/25 12:05ILTAPÄIVÄ

True crime on itselleni vieras genre (tuttu termi, mutten ole toistaiseksi lukenut). Tiedän, että true crime kiinnostaa ammatillisen puolen opiskelijoita, joten olisi paikallaan tutustua tähän genreen myös itse. Myös säeromaaneihin voisin tutustua paremmin ammatillisessa mielessä. Kuten joku edellä kommentoi, ammatillisella puolella ei ole kovin paljon mahdollisuuksia lukea kaunokirjallisuutta pakollisissa opinnoissa. Valinnaisessa äidinkieliässä eri genrejä voisi hyödyntää siten, että opiskelijan tulee lukea kirjoja eri genreistä ja tehdä niistä annetut tehtävät (esim. analyysyjä, vertailla eri genreä edustavia teoksia keskenään). Lisäksi opiskelijoita voisi pyytää lukemaan eri genreistä teoksia, jotka voisi linkittää edes löyhästi omaan alaa, ja esitellä niitä toisilleen (kirjallisuusesitelmä).

Anu Heltimoinen 1/27/25 1:28ILTAPÄIVÄ

Toinen aste, ammatillinen koulutus:

Pojat kuuntelevat mielellään true crime -podcasteja. Tätä kautta heitä voisi innostaa myös lukemaan kyseisen genreä. Alla olevat tehtävät sopisivat myös true crimen käsittelyyn.

Tutustuin dark romanceen. Tämä genre voisi enemmänkin innostaa tyttöjä lukemaan.

Keskustelutehtävä: Millaisia arvoja kirjasta välittyi? Millainen käsitys pahuudesta muodostuu kirjan perusteella? Miten pahuuteen suhtaudutaan? Onko pahuus mustavalkoista vai esitetäänkö pahuus eri sävyissä? Voidaan myös pohtia, kuinka realistinen tarina on ja yleisesti pohtia, millaisia ajatuksia lukemisesta heräsi.

Luovan kirjoittamisen tehtävä:

Tee etsintäkuulutus jostakin kirjan hahmosta.

Susanna Kaarniemi ja Maria Hokkanen 1/27/25 2:55ILTAPÄIVÄ

Pohdimme säeromaanien ja selkokirjojen hyötyä yläkoululaisen lukuinnon herättämisen kannalta. Toista oppilasta voi kovastikin motivoida lyhyt teos. Oppilaan, joka ei ole tottunut lukemaan kokonaisia teoksia, voi olla helpompi tarttua säeromaaniin. Onnistumisen kokemukset ovat tärkeitä lukuinnon herättämiseksi. Lyhyen säeromaanin lukemiseen ei myöskään kulu niin pitkää aikaa, joten voi olla, että esimerkiksi syyslukukauden aikana tulee luettava useampiakin säeromaaneja. Luettujen teosten pohjalta voisi myös luokan kesken työstää kirjavinkkauksia, arvioita, kirjakeskusteluita tai lukupiirejä.

Marja Majuri 1/30/25 1:54ILTAPÄIVÄ

Olen huomannut, että minun on vaikea suhtautua true crimeen neutraalisti, koska minusta kirjallisuuden paras puoli on se, että kauheuksista luettuaan voi huokaista helpotuksesta: onneksi tämä oli vain fiktiota! True crimen rikokset ovat todellisia. Toisaalta true crime genreä kiinnostaakin juuri siksi monia nuoria, joista fiktio on tylsää, koska se ei ole totta.

Olen pyrkinyt tutustumaan joihinkin true crime -teoksiin (esim. Jari Raatikaisen Syndikaatti oli ihan ok), jotta voin sanoa tietäväni niistä jotain, mutta edelleen nautin fiktiivisistä murhistä enemmän.

Toinen minulle vaikea genre on romantiikka, erityisesti epärealistinen miljonäärejä, prinsskejä ja luonnottoman komeita rakastajia vilisevä... Luin (kuuntelin) nyt viimein Casey McQuistonin Punaista, valkoista ja kuninkaansinistä -romaanin, jossa USA:n presidentin poika rakastuu brittiprinssiin. Ihanaa höttöä! Julkisuus, kauniit ihmiset,

rikkauudet ja juhlat ilman muuta vetoavat osaan nuorista, joten näillä saanee houkutteltua lukemisen pariin joitakin eskapisteja. Homoromantiikka toki saattaa karsia osan lukijoista.

Marja Majuri 1/30/25 2:12ILTAPÄIVÄ

Luin itse uutena selkokirjana Sanna-Leena Knuutilan Ne lensivät tästä yli, joka on realistinen kuvaus sodasta kotiin jääneen nuoren naisen silmin. Olisi helppo integroitava historiaan.

Oman pienen s2-ryhmäni kanssa olemme lukeneet mm. Within Saakelin satasten (selkomukautus Knuutila) ja Sumasen (selkomukautus Tuohimetsä) Sade on kaikille sama pääsääntöisesti parin kanssa vuorotellen ääneen. Oppilaat innostuivat tästä lukutavasta aivan valtavasti, enkä kokenut tarvetta teettää muita tehtäviä, koska oppilaat itse huolehtivat, että sekä itse että pari ymmärtää tapahtumien kulun ja sanaston. Oppilaat myös keskustelivat varsinkin Sumasen novelleista paljon, koska monessa oli asioita, joista he eivät olisi halunneet lukea.

Roosa Heiska 2/3/25 1:39ILTAPÄIVÄ

Minulle uusin genre oli steampunk, johon tutustuin Anniinan Mikaman Taikuri ja taskuvaras -kirjan kautta. Tuo kyseinen kirja sopii ehkä ennen kaikkea harjaantuneemmille lukijoille, mutta yleisesti ajattelen, että steampunk voisi kiinnostaa sellaisiakin oppilaita, jotka eivät lue niin paljon. Hyvä tietää erilaisista genreistä, jotta osaa paremmin vinkata oppilaille. Pedagogisesti steampunk yhdistyy mielestäni historian oppiaineeseen, joten sopisi jonkinlaiseen yhteisprojektiin. Myös kuvataidetta voisi yhdistää projektiin; ainakin Mikaman kirjassa oli niin herkkullisia kuvauksia, että kuvituksen/sarjakuvan tuottaminen kirjan pohjalta olisi kiinnostavaa.

Hane Käpylä 2/5/25 12:43ILTAPÄIVÄ

Tutustuin säeromaaneihin lukemalla teoksen Dodo sekä selaillemalla teokset Minuutin mittainen ikuisuus ja luokan hyllyssä pölyttynyt Runoilija X. Ehdin jo ajatella, että säeromaani voisi toimia heikoille lukijoille. Itselleni oli kuitenkin vaikeaa opetella lukemaan tätä uutta tyyliä, ja Dodon tarina tuntuikin hajanaiselta. Runoilija X:ään pääsin sitten kiinni jo selailulla. En oikeasti tiedä, miten muuten voisin tätä muotoa hyödyntää kuin tarjoamalla sitä oppilaille luettavaksi. Se sopii sitten, kenelle sopii.

Maju Heinonen 2/7/25 10:02AAMUPÄIVÄ

Luennon innoittamana ja kollegan suosituksesta luin Rochard Osmanin cozy crime -teoksen Mies joka kuoli kahdesti. Pidin siitä kovasti, mutta en usko juuri kyseisen romaanin kiinnostavan tai innostavan yläkouluikäisiä lukijoita (teoksen henkilöohahmot kun ovat kaikki aikuisia ja päähenkilöt eläkeikäisiä).

Cozy crime sopisi kuitenkin lajityyppinä yläkoulun oppilaille varmasti hyvin, sillä teosten humoristinen ja lämmin tyyli tekee lukemisesta melko vaivatonta ja oikein viihdyttävää. Lisäksi se sopii hyvin hieman herkemmille lukijoille, jotka ovat kiinnostuneita kiinnostuneita rikoskirjallisuudesta, mutta eivät halua lukea liian raakaa tai trillerimäisen jännittävää kirjallisuutta.

Pitäisi siis vaan löytää vielä teoksia, jotka osuisivat paremmin esim. henkilöohahmoiltaan nuorten elämänavaiheeseen.

Ruut Grönlund 2/9/25 10:07ILTAPÄIVÄ

Monen muun tavoin säeromaani on yksi uusi genre, johon olen itse tutustumassa paremmin. Otamme sen myös yläkoululaisten lukuohjelmaan, ajatuksella että se voisi muotonsa puolesta olla omiaan lukuintoa herättämään, vähän kevyempänä/helppommin lähestyttävänä "välipalana" klassikoiden yms. lukemisen lomassa. Dess Terentjevan teokset ovat listalla - oma lukuintoni ei vielä roihahtanut ensikosketuksella suurimpaan liekkiin, mutta jospa jonkin aihepiirin kohdalla niinkin kävisi.

⇒ **MINNA SALMINEN** 12/2/24 6:53ILTAPÄIVÄ

Säeromaani herätti kiinnostuksen. Koska selkoversiot ovat innostaneet monia heikohkoja lukijoita, mietin, voisiko säeromaani olla jonkinlainen välimuoto selkoromaanin ja "tavallisen" romaanin välillä.

♡ 2 🗨 0

⇒ **SANNA NUMMELIN** 12/19/24 11:44AAMUPÄIVÄ

Kotitehtävä genreistä

Minä innostuin luennon myötä kovasti uusista genreistä! Aionkin esitellä niitä etenkin 8.-luokkalaissilleni ja tutustuttaa heidät niihin. Myös säeromaaneista innostuin! Niitä voisi käyttää selkokirjojen tavoin heikommille lukijoille tai niin, että kaikki lukisivat säeromaanin ja tekisimme jotain luovaa siitä. Ehdotinkin jo koulumme lukuklubilaisille säeromaanin lukemista seuraavaksi yhteiseksi kirjaksi.

♡ 0 🗨 0

⇒ **ULLA NETTI** 1/8/25 6:01ILTAPÄIVÄ

LUKIO: kotitehtävä uusista genreistä

Tutustuin pikakerroksella useampiin sellaisiin SÄEROMAANEIHIN, joita oli J.S. Meresmaan listassa ja joita löysin käyttämästäni Bookbeat-sovelluksesta.

Kirsti **Kurosen** Paha puuska ja Merikki olivat referatiivisen lukuhetken kohteena. Ainakin säeromaanitus yhdistyisi proosarunolinjaan joillain kirjallisuuskursseilla, jos ehtisi (tai malttaisi) ohittaa peruslyriikan oppeja...

Sarah **Crossan** Kuunnousua ja Hanna van der **Steenin** Punapipoista poikaakin lyhyesti katsastin.

Ne vaikuttavat aika intensiivisiltä ja nopeilta, mutta ainakin itselleni vaativat näkemistä - kirjansovelluksessa monia ei ole edes kuunneltavana, vain luettavana. Nopeus lienee some- ja tiktok-sukupolvelle vahva suositus, jos lukeminen vie liikaa aikaa? => Mietin, millä kurssilla voisi valita nämä genret, jos ei ÄI08:lla malta? Tai se toinen luettava "pakkoteos" voisi olla jokin säeromaani tai ÄI0I:ssä toki uusia genrejä ja lyhyttä muotoa kannattaisi hyödyntää.

Ulkopuolisuutta, ystävyyttä, surua ja erilaisuuden kokemusta on paljon tarjolla.

Samalla eksyin toki muihinkin itselle tuntemattomiin genreihin ja kirjailijoihin: kuuntelin Dess **Terentjevan Ihana-** kirjasta Ylen **Lukupiiri Tulusto & Kylmä** podcastia. Vilkuilin steampunk-genreä M. **Hain Kerjäläsprinsessan** kautta - samalla toki Finlandia-palkittua kauhugenren **Sarvijumalaa**...

Koska joululomalla itse eksyin eskapististen ja stereotyyppisten jouluelokuvien viidakoon, niin saattaisin ymmärtää COZY & FEELGOOD- ja GOTTAGE-maailmoja. En ehtinyt nyt, kun ei ollut suoraan dioissa mainittu kirjailijoita - ehkäpä olen niitä tai vastaavia kuunnellutkin sijaistointana kirjoitelmien arvioinnin kera...

♡ 0 0 0

⇒ **JOHANNA RINNE** 1/3/25 9:19ILTAPÄIVÄ

En ole ollut fantasian tai kauhun ystävä, mutta päätin vihdoin lukea Magdalena Hain Sarvijumalan. Kirja yllätti sen verran positiivisesti, että aiomme koulumme äikkäpöydässä lisätä kirjan hankittavien teosten listalle. Kolmella kirjalla pääsisimme alkuun. Genret sekoittuvat tässäkin teoksessa, joten se sopisi hyvin osoittamaan sitä, etteivät kirjat ole luokiteltavissa vain yhteen genreen kuuluviksi.

Luin myös muutaman maaseudulle sijoittuvan feelgood/cozy-romaanin, mutta totesin niiden maailman olevan kahdeksaluokkalaisille ehkä turhankin aikuismaisia. Jotenkin tuli tunne hyvin tätimäisestä viihteestä.

Erittäin hyväksi havaittu Titta Kemppaisen Rekkoja ja rankkareita (selkokirja) osui ja upposi yhteen kahdeksaluokkalaiseen lukemisen vastustajaan niin loistavasti, että kirjaa voin suositella lämpimästi. Tarinassa on useita teemoja, ja teksti on ilmeisesti kirjoitettu suoraan selkokirjaksi. Oppilasta lainaten: "Tässä oli kaikki ihan kuin mun elämässä. Onko lisää yhtä hyviä kirjoja?"

Näissä lukukokemuksissa nousi erittäin vahvasti esille se, kuinka tärkeää samastuttavuus on nuorelle lukijalle. Kun ope lukee paljon ja tuntee nuorensa hyvin, pystyy todella suosittelemaan oppilaille täsmäteoksia.

Lisäksi tähän liittyen kehun jälleen kerran, kuinka paljon urheilijaelämäkerrat tarjoavat nuorille urheilijoille vinkkejä vastoinkäymisten kohtaamiseen.

♡ 0 0 1

Sari Virtanen 1/8/25 5:35ILTAPÄIVÄ

Uuden lajityypit olivat todella mielenkiintoisia. Pääasiassa perinteisiin genreihin keskittyvässä opetuksessani uudet genret tulevat olemaan jatkossa virkistää tuulahdus. Ne tarjoavat vaihtelua ja mahdollisuuden oman työni kehittämiseen. Olemme perjantaina menossa kirjastoon genrekirjavinkkaukseen. Mielenkiinnolla odotan, mitä kirjoja kirjastossa kaseilleni vinkataan. Sain myös luennosta ja näistä kommentteista arvokkaita vinkkejä kirjoista, joilla täydentää omien vinkkauskirjojeni varastoa, jota käytän, kun kirjavinkkausta ei ole tarjolla. Laajenevan varastoni avulla voin osaltani helpottaa oppilaita löytämään mieleistä luettavaa. Vinkkaan myös kirjastomme Katrille näistä kirjoista ja genreistä. Valitsin säeromaanin ensimmäiseksi tutustumisen kohteeksi. Se odottelee edelleen yöpöydällä vuoroaan muutaman selkokirjan jälkeen.

⇒ **SUPPORTIVE CHEETAH** 1/7/25 1:22ILTAPÄIVÄ

Kotitehtävä genreistä

Luin elämäni ensimmäiset steampunk-romaanit: Meresmaan lapsille suunnatun ja isommille suunnatun kaksi novellikokoelmaa suomalaisilta kirjoittajilta. Jos fantasia, historia ja teknologia kiinnostavat, tämä voisi olla sopivaa luettavaa. Lapsille suunnattu sopi mielestäni 7. luokkalaisille, oli nopealukenainen, isotekstinäinen. Kaksi muuta novellikokoelmaa edistyneemmälle lukijalle sopivaa luettavaa. Hyvä mennä kokeilemaan itselle vierasta lajia, osaapa suositella jollekin oppilaalle tulevaisuudessa. Päivi Hopia, Waltterin koulu

♡ 0 0 0

⇒ **VILMA LOPONEN** 2/6/25 3:22ILTAPÄIVÄ

Kotitehtävä

Uusia genrejä voisin hyödyntää siten, että vaihtaisin oppilaiden tekemien opetustuokioiden aiheiksi YA-kirjat, cottagecore ja romantasia jne. Nyt olemme aikaisemmin aina tehneet ne perinteisistä genreistä, kuten fantasiasta, rakkauskirjallisuudesta ja vaikka rikoskirjallisuudesta.

♡ 0 0 0

⇒ **PAIVIWORKU** 1/8/25 12:59ILTAPÄIVÄ

Uudet kirjallisuuden lajit/ ammatillinen koulutus

Olen tutustunut säeromaaneihin (Kirsti Kuronen, Merikki ja Hanna van der Steen, Punapipoinen poika). Uskoisin, että joidenkin opiskelijoiden olisi helpompi tarttua säeromaaniin kuin perinteiseen romaaniin ilmavan taiton ansiosta. Teksti ikään kuin huijaa lukemaan; "riittää, kun luet näin vähän". Jos tarina on nuoresta kiinnostava, se vienee mennessään, ja lukemista tapahtuu! Opiskelijalle, joka tarvitsee selkokielistä tekstiä, osa säeromaaneista on varmasti haastavia. Tärkein oppi minulle olikin juuri se, että säeromaani ei ole "puoliksi selkokielistä". Tulen lisäämään säeromaaneja

kirjalistoille, joista opiskelijat valitsevat luettavaa. Tärkeää olisi opettajana
itse tuntee säeromaaneja ja opiskelijoitakin sen verran hyvin, että osaisi
vinkata sopivista kirjoista yksilöllisesti.
Päivi Worku/ Suomen Diakoniaopisto

.
.
.
.

♡ 0 0 0

